

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**DOPADY NAŘÍZENÍ GDPR NA OBCE V ORP
PŘÍBRAM**

Autor práce: Barbora Slámová

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnosti ve veřejné správě

Forma studia: Prezenční

Vedoucí práce: RNDr. Růžena Ferebauerová

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2021

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Barbora Slámová

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Prezenční

Místo studia: České Budějovice

Název bakalářské práce: Dopady nařízení GDPR na obce v ORP Příbram

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Impacts of the GDPR Regulation on Municipalities in the ORP Příbram

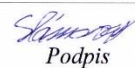
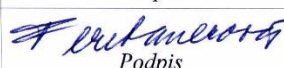
Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, titul): RNDr. Růžena Ferebauerová

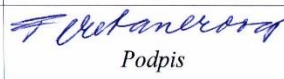

Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): květen 2020

Cíl bakalářské práce:

Hlavním cílem bakalářské práce je analýza ochrany osobních údajů v praxi obcí. Vedlejším cílem bude pomoci řízených rozhovorů se zástupci obcí I., II. a III. typu v ORP Příbram, zjistit problémy, které obce řešili při zavádění nařízení GDPR.

Student: Barbora Slámová	1. 6. 2020 Datum	 Podpis
Vedoucí práce: RNDr. Růžena Ferebauerová	1. 6. 2020 datum	 Podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	19. 10. 2020 datum	 Podpis
Prorektorka pro studium a vnitřní záležitosti: RNDr. Růžena Ferebauerová	21. 10. 20 datum	 Podpis
Pověřený rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	25. 10. 2020 datum	 Podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucí bakalářské práce RNDr. Růženě Ferebauerové za cenné rady,
připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

SLÁMOVÁ, B. *Dopady nařízení GDPR na obce v ORP Příbram*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2021. 60 s. Vedoucí bakalářské práce: RNDr. Růžena Ferebauerová.

Klíčová slova: osobní údaje, Obecné nařízení o ochraně osobních údajů, ochrana, obce, ORP Příbram

Hlavním cílem bakalářské práce je analýza ochrany osobních údajů v praxi obcí. Vedlejším cílem bude pomocí řízených rozhovorů se zástupci obcí I., II. a III. typu v ORP Příbram, zjistit problémy, které obce řešily při zavádění nařízení GDPR.

Teoretická část se zaměřuje na vymezení důležitých pojmů a popis problematiky GDPR pomocí dostupné literatury. Praktická část je věnována analýze provedených rozhovorů se zástupci obcí, a dále zde jsou rozebrány a porovnány problémy obcí, se který mi se potýkali při zavádění nařízení GDPR.

ABSTRACT

SLÁMOVÁ, B. *Impacts of the GDPR Regulation on Municipalities in the ORP Příbram*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2021. 60 p. Supervisor: RNDr, Růžena Ferebauerová

Key words: General Data Protection Regulation, personal data, protection, Municipalities, ORP Příbram

The main aim of this bachelor thesis is to do analysis of personal data protection from the perspective of the municipalities. The second aim is to find out the problems that municipalities had been solving during the implementation of the GDPR regulation. This will be reached by making a guided interviews with representatives of the municipalities I., II. and III. type in the ORP Příbram.

The theoretical part focuses on the definition of the important concepts and on the description of GDPR issues by using the available literature. The practical part is devoted to the analysis of the interviews with representatives of the municipalities., An analysis and comparison of the problems of the municipalities during the implementation of the GDPR regulation are include.

Obsah

Úvod.....	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	11
2 Úvod do problematiky GDPR.....	12
2.1 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů	12
2.2 Historie ochrany osobních údajů	13
2.3 Základní pojmy.....	15
2.4 Zásady zpracování osobních údajů.....	16
3 Veřejnoprávní dozor.....	18
4 Obecné podmínky pro ukládání správních pokut.....	20
5 Subjekt údajů.....	21
5.1 Forma komunikace se subjekty údajů	21
5.2 Oprava nepřesných osobních údajů.....	22
5.3 Doplnění neúplných osobních údajů	22
6 Správce a zpracovatel.....	23
6.1 Správce	23
6.2 Zpracovatel	25
7 Pověřenec pro ochranu osobních údajů.....	27
7.1 Jmenování pověřence	27
7.2 Úkoly pověřence pro ochranu osobních údajů	28
8 Obecní úřad a GDPR.....	29
9 Možnosti zneužití osobních údajů.....	40
10 Rozhovor	44
10.1 Řízený rozhovor.....	44
10.2 Obsah řízeného rozhovoru	45
10.3 Rozbor rozhovorů	45
10.1 Vyhodnocení řízených rozhovorů.....	51
Závěr	54

Seznam použitých zdrojů	56
Seznam zkratk	59
Seznam tabulek a grafů	60

Úvod

Pro svoji bakalářskou práci jsem si vybrala téma „Dopady nařízení GDPR na obce v ORP Příbram“. Důvodem výběru tohoto tématu bylo, že otázka osobních údajů a jejich ochrany je v poslední době velice sledované téma. Může za to Evropské nařízení o ochraně osobních údajů, zkráceně GDPR z anglického názvu General Data Protection Regulation, které vstoupilo v platnost 25. května 2018. Nařízení zahrnuje dosavadní vnitrostátní první úpravu ochrany osobních údajů, kterou tvořil zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů ve znění pozdějších předpisů (dále také jako ZOOÚ).

S nástupem nových moderních technologií, které s sebou nesou nové hrozby a rizika, nabývá ochrana osobních údajů na větším významu. Všichni si jistě uvědomujeme, že naše osobní údaje jsou zneužitelné a že bez jejich vhodné ochrany může docházet k jejich zneužití.

GDPR však není tak revoluční, jak je v médiích prezentováno. Vychází postupným vývojem z předchozí legislativy, která v minulosti v oblasti ochrany osobních údajů vstoupila v platnost. Jedná se o Úmluvu Rady Evropy č. 108 z roku 1981, zákon č. 256/1992 Sb., o ochraně osobních údajů v informačních systémech z roku 1992, směrnici Evropského parlamentu a rady č. 95/46/ES z roku 1995, nebo Amsterodamskou smlouvu z roku 1997 a zákon 101/2000 Sb. na ochranu osobních údajů. Obecné nařízení o ochraně osobních údajů se aplikuje od 25. května 2018. Podle statistik a odhadů EU jednotné právní předpisy odhadem ročně ušetří 2,3 miliardy EUR. Kvůli složitosti agendy však jen její implementace v rámci municipalit stála dle propočtu 2,493 mld. českých korun.¹

Tuto práci tvoří dvě části. Teoretická část obsahuje úvod do problematiky GDPR, základní teoretická východiska, pojmosloví a legislativní aspekty zkoumané tematické oblasti. Dále se v ní nachází charakteristika různých možností zneužití dat na obcích a fungování jednotlivých obecních úřadů po aplikaci GDPR. Druhá část bakalářské práce je důležitá především rozbořením řízených rozhovorů, které byly

¹ SEDLÁČEK, P. SVOBODA, M. General Data Protection Regulation in the context of municipalities. In Josef Nešleha, Filip Hampl, Miroslav Svoboda. Proceedings of the 15th International Scientific Conference European Financial Systems 2018. 2018. Brno Masaryk University, 2018. s. 608-612. ISBN 978-80-210-8980-8.

prováděny na území ORP Příbram. Hlavním cílem řízených rozhovorů bylo zjistit, s jakými problémy se potýkaly obce při zavádění nařízení GDPR.

V závěrečné části jsou zjištěné poznatky vyhodnoceny a shrnuty.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Bakalářská práce se zabývá dopady nařízení GDPR na obce v ORP Příbram.

Hlavním cílem bakalářské práce je analýza ochrany osobních údajů v praxi obcí v ORP Příbram. Vedlejším cílem bude, prostřednictvím řízených rozhovorů se zástupci obcí I., II. a III. typu v ORP Příbram, zjistit problémy, které obce řešili při zavádění nařízení GDPR.

Bakalářská práce je rozdělena do dvou částí. První část bakalářské práce je zaměřena teoreticky. Především se zaměřuje na vymezení důležitých pojmů týkajících se ochrany osobních údajů a popis problematiky GDPR pomocí dostupné literatury.

Druhá část bakalářské práce je zaměřena prakticky. Bylo zde prováděno šetření prostřednictvím řízených rozhovoru s otevřenými otázkami. Rozhovory byly prováděny se zástupci obcí I., II, a III. typu v ORP Příbram. Praktická část je věnována rozboru provedených rozhovorů se zástupci obcí, a dále zde je vyhodnocení provedených rozhovorů. V této kapitole jsou rozebrány a porovnány problémy, se kterými se potýkaly při zavádění nařízení GDPR obce I., II. a III. typu.

2 Úvod do problematiky GDPR

2.1 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů

Nejprve bychom si měli říct, co vlastně je Obecné nařízení o ochraně osobních údajů.

Obecné nařízení o ochraně osobních údajů neboli General Data Protection Regulation, celý název je Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES. GDPR představuje nový právní rámec ochrany osobních údajů v Evropské unii.² Nařízení je nejvýznamnějším legislativním skutkem v oblasti ochrany osobních údajů za posledních 20 let, který přináší kromě zvýšené ochrany osobních údajů také mimořádně vysokou míru právní nejistoty. Nařízení tvoří 99 článků.³ Ochrana osobních údajů není v právní oblasti nová. Úprava ochrany osobních údajů vychází v současnosti ze zákona o ochraně osobních údajů, č. 101/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.⁴

Směrnice, na rozdíl od nařízení nebyla přímo aplikovatelná na naše právní vztahy. Fyzické a právnické osoby v jednotlivých členských státech Evropské unie se nemohly přímo dovolávat svých práv vyplývajících ze směrnice na soudech či orgánech veřejné správy. Aby se mohly odvolat na ustanovení směrnice, bylo potřebné, aby členské státy směrnici implementovali do svého právního řádu. Každý členský stát si mohl zavést pravidla směrnice do svého právního pořádku po svém, právní úprava ochrany osobních údajů byla v jednotlivých členských státech Evropské unie rozdílná. Tento nepříznivý stav ve velké míře odstraňuje GDPR.⁵

² MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. Co je GDPR. Mvcr.cz [online]. 2020. [cit.2020-10-18]. Dostupné také z: <<https://www.mvcr.cz/gdpr/clanek/co-je-gdpr.aspx>>

³ NULÍČEK, M. GDPR - obecné nařízení o ochraně osobních údajů. 2.vydání. DONÁT, J. NONNEMANN, F. LICHNOVSKÝ, B. Praha. Wolters Kluwer. 2018. s XVII. ISBN 978-80-7598-068-7

⁴ KOHÚTOVÁ, Z. KYSELÁK, P. GDPR pro účetní a mzdové účetní. Praha. Svaz účetních České republiky. 2018. s.4. ISBN 978-80-87367-86-5

⁵ LÁNIKOVÁ, B. GDPR v praxi. Druhé vydanie. Bratislava. Advokátska kancelária Lanikova Group, s.r.o. 2019. s. 17. ISBN: 978-80-973028-1-8

Hlavním cílem Obecného nařízení je snaha o posílení práv fyzických osob, jejichž osobní údaje jsou zpracovávány.⁶

Obecné nařízení se vztahuje na všechny subjekty, které zpracovávají data uživatelů (správce a zpracovatele). Oproti původní právní úpravě dochází k posunu uplatnitelnosti i mimo EU. Nařízení se totiž uplatní i pro správce usazené v jiných zemích, dochází-li u nich ke zpracování osobních údajů fyzických osob, které se nacházejí na území Evropské unie.⁷

2.2 Historie ochrany osobních údajů

Součástí soukromí každé fyzické osoby jsou její osobní údaje. Historie jejich právní ochrany není příliš dlouhá. Ještě v první polovině minulého století nikdo nepovažoval za potřebné přijmout speciální veřejnoprávní úpravu jejich ochrany. Prvním významným impulsem signalizujícím potřebu ochrany osobních údajů byly zkušenosti demokratické společnosti s praktikami totalitních režimů za 2. světové války.

Bezprostřední podnět, který vedl k přijetí právní úpravy ochrany osobních údajů, přišel však až o několik desetiletí později a byl mnohem prostší. Bylo jím hromadné rozšíření technologií, které dávají možnost rychle shromažďovat velké množství dat, neomezeně je uchovávat a dále s nimi pracovat.

Již v polovině 60. let dvacátého století se v USA objevil projekt na vytvoření jakéhosi národního informačního centra, v němž by byly soustředěny určité informace o všech občanech USA. Tento záměr však narazil na odpor veřejnosti a nebyl realizován, ale stal se podnětem k diskusi, která se právě k otázce shromažďování osobních údajů následně rozběhla. Na základě této diskuse došlo od počátku 70. let minulého století v demokratických zemích Evropy k přijetí zvláštních zákonů, jimiž byla poskytnuta speciální ochrana osobních údajů. V 90. letech je pak následovaly i země střední a jihovýchodní Evropy.

⁶ KOHÚTOVÁ, Z. KYSELÁK, P. GDPR pro účetní a mzdové účetní. Praha. Svaz účetních České republiky. 2018. s.4. ISBN 978-80-87367-86-5

⁷ KOHÚTOVÁ, Z. KYSELÁK, P. GDPR pro účetní a mzdové účetní. Praha. Svaz účetních České republiky. 2018. s. 5. ISBN 978-80-87367-86-5

Rada Evropy přijala v roce 1989 Úmluvu č. 108 na ochranu osob, se zřetelem na automatizované zpracování osobních údajů.⁸

Evropská unie v roce 1995 vydala směrnici 95/46/ES, která se tak stala hlavním nástrojem sjednocení úrovně ochrany osobních údajů v členských státech.⁹ Účelem směrnice Evropského parlamentu a Rady je sjednotit právní předpisy o ochraně základních práv a svobod fyzických osob v souvislosti s činnostmi zpracování a zajistit volný pohyb osobních údajů mezi členskými státy. Cílem směrnice je, že zpracování osobních údajů by mělo sloužit lidem, zásady a pravidla ochrany fyzických osob v souvislosti se zpracováním jejich osobních údajů by bez ohledu na jejich státní příslušnost, nebo bydliště měly respektovat jejich základní práva a svobody.¹⁰ Tyto cíle jsou významné i dnes, nicméně vzhledem k technickému pokroku, již směrnice 95/46/ES neposkytovala dostatečně účinné nástroje k jejich dosažení. Problémem byla také poměrně velká míra volnosti, kterou měly členské státy při její implementaci, což vyústilo v nižší úroveň harmonizace, než je v dnešní EU potřebná, zejména s ohledem na realizaci myšlenky jednotného digitálního trhu.

Tato směrnice byla do českého právního řádu implementována prostřednictvím zákona o ochraně osobních údajů. Zákon byl od svého přijetí více než dvacetkrát novelizován, přičemž největších změn doznal právě v souvislosti se vstupem do EU v důsledku přijetí takzvané euronovely, pomocí které Česká republika splnila svou povinnost, vyplývající z asociační smlouvy.¹¹ Velké posílení ochrany dat zaznamenaly všechny státy EU od 25. května 2018, kdy vstoupilo v účinnost obecné nařízení o ochraně osobních údajů.¹²

Na závěr této podkapitoly bych chtěla říct, že osobní údaj, stejně jako život, zdraví, majetek a mnoho dalších hodnot, stojí za naši ochranu.

⁸ MATES, P. *Ochrana soukromí ve správním právu*. Praha. Linde. 2004. s. 181-184. ISBN 80-7201-458-7

⁹ NULÍČEK, M. *GDPR - obecné nařízení o ochraně osobních údajů*. 2.vydání. DONÁT, J.

NONNEMANN, F. LICHNOVSKÝ, B. Praha: Wolters Kluwer, 2018. s. 59. ISBN 978-80-7598-068-

¹⁰ EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE. NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ZE DNE 27. DUBNA 2016. *o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES*. [online]. 4.5.2016. [cit.2021-01-30]. Dostupné z: <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=celex%3A32016R0679>>

¹¹ NULÍČEK, M. *GDPR - obecné nařízení o ochraně osobních údajů*. 2.vydání. DONÁT, J.

NONNEMANN, F. LICHNOVSKÝ, B. Praha. Wolters Kluwer. 2018. s. 59. ISBN 978-80-7598-068-7

¹² ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ. *historie*. uoou.cz. [online]. © 2013. [cit.2021-01-30]. Dostupné z: <<https://www.uoou.cz/historie-uradu-pro-ochranu-osobnich-udaju/ds-1061/archiv=0>>

2.3 Základní pojmy

V problematice Nařízení GDPR se setkáváme s mnoha pojmy, které se běžně užívají, proto je nutné definovat alespoň základní pojmy, které jsou použity v bakalářské práci. Cílem této podkapitoly je seznámit čtenáře s důležitými pojmy, které provází celou bakalářskou práci.

Osobní údaje – *“jakákoliv informace týkající se určeného, nebo určitelného subjektu údajů. Subjekt údajů se považuje za určený, nebo určitelný, jestliže lze na základě jednoho či více osobních údajů přímo či nepřímo zjistit jeho identitu. O osobní údaj se nejedná, pokud je třeba ke zjištění identity subjektu údajů nepřiměřené množství času, úsilí či materiálních prostředků.”*¹³ Mezi obecné osobní údaje řadíme jméno, pohlaví, věk a datum narození, osobní stav, ale také například fotografický záznam.¹⁴ Za osobní údaj se také považuje rodné číslo, občanský průkaz, cestovní pas, řidičský průkaz.¹⁵ Vzhledem k tomu, že se Obecné nařízení vztahuje i na podnikající fyzické osoby, řadíme mezi osobní údaje i tzv. organizační údaje, kterými jsou například telefonní číslo, e-mailová adresa či různé identifikační údaje vydané státem.¹⁶

Zpracovatel – je fyzická, nebo právnická osoba, orgán veřejné moci nebo jiný subjekt, který zpracovává osobní údaje pro správce. Zpracovatelem je každý subjekt, který na základě zvláštního zákona nebo pověření správcem zpracovává osobní údaje podle zákona 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů.

Správce – správcem je každý subjekt, který určuje účel a prostředky zpracování osobních údajů. Zpracováním osobních údajů může správce zmocnit, nebo pověřit zpracovatele, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.

¹³ KUČEROVÁ, A. Zákon o ochraně osobních údajů komentář. Praha. C.H. Beck. 2003. s. 3. ISBN 80-7179-762-6

¹⁴ ŠKORNIČKOVÁ, E. Co považuje GDPR za osobní údaje. Gdpr.cz. [online]. [cit.2021-01-29]. Dostupné z: <<https://www.gdpr.cz/gdpr/osobni-udaje/>>

¹⁵ NULÍČEK, M. GDPR - obecné nařízení o ochraně osobních údajů. 2.vydání. DONÁT, J. NONNEMANN, F. LICHNOVSKÝ, B. Praha: Wolters Kluwer, 2018. s 74-75. ISBN 978-80-7598-068-7

¹⁶ ŠKORNIČKOVÁ, E. Co považuje GDPR za osobní údaje. Gdpr.cz. [online]. [cit.2021-01-29]. Dostupné z: <<https://www.gdpr.cz/gdpr/osobni-udaje/>>

Zpracování – jakákoliv operace s osobními údaji nebo soubory osobních údajů. Například: shromáždění, strukturování, uložení, vyhledání, nahlédnutí, použití, zpřístupnění přenosem, šíření nebo jakékoliv jiné zpřístupnění.¹⁷

Příjemce – je to fyzická, nebo právnická osoba, orgán veřejné moci nebo jiný subjekt, kterému jsou osobní údaje poskytnuty, ať už se jedná o třetí stranu nebo ne.

Třetí strana – je to fyzická, nebo právnická osoba, orgán veřejné moci nebo jiný subjekt, který není subjektem údajů, správcem, zpracovatelem.

Souhlas – je svobodný, informovaný, konkrétní a jednoznačný projev vůle, kterým daný subjekt údajů dává souhlas se zpracováním jeho osobních údajů.¹⁸

Subjekt údajů – subjektem údajů se rozumí fyzická osoba, k níž se osobní údaje vztahují.

Uchováváním osobních údajů – jedná se o udržování údajů v takové podobě, která je umožňuje dále zpracovávat.

Likvidace osobních údajů – likvidací osobních údajů se rozumí fyzické zničení jejich nosiče, jejich fyzické vymazání evidencí nebo datovým souborem osobních údajů, kterýkoliv soubor osobních údajů uspořádaný nebo zpřístupnitelný podle společných nebo zvláštních kritérií.¹⁹

2.4 Zásady zpracování osobních údajů²⁰

1. **Zásada zákonnosti, korektnosti a transparentnosti**– zpracování údajů je prováděno jen na základě právního titulu dle čl. 6 nařízení GDPR takovým způsobem, který by subjekty mohly legitimně očekávat (být férový).

¹⁷ KUČEROVÁ, A. Zákon o ochraně osobních údajů komentář. Praha. C.H. Beck. 2003. s 3-4. ISBN 80-7179-762-6

¹⁸ NULÍČEK, M. GDPR - obecné nařízení o ochraně osobních údajů. 2.vydání. DONÁT, J. NONNEMANN, F. LICHNOVSKÝ, B. Praha: Wolters Kluwer, 2018. s 74-75. ISBN 978-80-7598-068-7

¹⁹ ČESKO. Zákon č. 101 ze dne 4 dubna 2000. Zákon o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů In Sběrka zákonů České republiky.

²⁰ EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE. NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ZE DNE 27. DUBNA 2016. o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES. [online]. 4.5.2016. [cit.2021-01-30]. Dostupné z: <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=celex%3A32016R0679>>

2. **Zásada účelového omezení** – toto je stěžejní zásada, účel je alfou a omegou zpracování; účel musí být určitý, výslovně vyjádřený a legitimní, pokud dojde ke změně účelu, hovoříme o dalším zpracování, v takovém případě je nutné provést posouzení slučitelnosti.
3. **Zásada minimalizace údajů** – je nutné pouze zpracovávat údaje, které jsou ve vztahu k účelu relevantní (nepotřebují-li údaje, neshromažďují je).
4. **Zásada přesnosti** – údaje musí být přesné, také musí odpovídat skutečnosti a být aktuální. Přesnost neznamená nutně pravdivost, správce není odpovědný za to, že mu subjekt sdělil nepravdivé údaje.
5. **Zásada omezení uložení** – údaje se uchovávají pouze po dobu, jež je nezbytná pro účel zpracování.
6. **Zásada integrity a důvěrnosti** – údaje musejí být zpracovány takovým způsobem, který zajistí jejich náležité zabezpečení.
7. **Zásada odpovědnosti** – správce musí být schopen soulad s nařízením GDPR vždy sám doložit. Musí vést patřičné dokumentace a odpovídá za porušení GDPR.

Všechny tyto zásady musí být dodržovány všemi správci i zpracovateli osobních údajů.

3 Veřejnoprávní dozor

Veřejnoprávní dozor nad dodržováním GDPR provádí úřad pro ochranu osobních údajů. Úřad pro ochranu osobních údajů je centralizovaným úřadem pro celou Českou republiku, nemá žádné místní pobočky. Je to nezávislý ústřední správní úřad v čele s předsedou voleným Senátem a jmenovaným prezidentem republiky na dobu pěti let. Při dozoru nad dodržováním pravidel pro zpracování osobních údajů může tento úřad:

- a. Provádět kontrolu zpracování osobních údajů v rámci konkrétní organizace, a to buď na základě stížností, nebo podle vlastního kontrolního plánu. Postup při kontrole, oprávnění úřadů a povinnosti kontrolované osoby jsou upraveny v kontrolním řádu.
- b. Pokud Úřad pro ochranu osobních údajů při kontrole zjistí porušení GDPR nebo jiného předpisu upravujícího zpracování osobních údajů, může správci nebo zpracovateli udělit napomenutí, ale také mu může uložit, aby ve stanovené lhůtě provedl konkrétní nebo obecná opatření k nápravě zjištěných chyb, aby v konkrétním případě vyhověl žádosti dotčené osoby o uplatnění jejího práva například na výmaz dat, dále mu může nařídit omezení či zakázání zpracování některých osobních údajů či přímo jejich výmaz, a samozřejmě také má možnost uložit finanční sankci.
- c. Uplatnit některou z kompetencí týkajících se nových administrativních postupů, například povinnosti přijmout další opatření v případě porušení zabezpečení osobních údajů nebo povinnosti o daném incidentu informovat i dotčené osoby.
- d. Využít některou z kompetencí týkajících se kodexů chování, certifikace a dalších nástrojů pro prokazování shody s GDPR. V tomto případě jde především o pravomoc posuzovat a schvalovat kodexy chování, akreditovat subjekty pro vydávání certifikátů.²¹

Úřad je zřízen § 2 zákona 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, § 2 a 29 tohoto zákona stanoví základní působnost úřadu, kterou pak rozšiřují některé speciální zákony. Obecněji se na činnost úřadu vztahuje správní řád (500/2004 Sb.)

²¹ NONNEMANN, F. Příručka pověřence pro ochranu osobních údajů. Praha. Klika, 2018. s 112-113. ISBN 978-80-88298-10-6

Úřad vznikl v roce 2000 přeměnou dosavadního odboru ochrany osobních údajů Úřadu pro státní informační systém (ÚSIS) (zbytek Úřadu pro státní informační systém byl přejmenován na Úřad pro veřejné informační systémy (ÚVIS) a později začleněn do Ministerstva informatiky).²²

²² ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ. O nás. *uouu.cz*. [online]. © 2013. [cit.2021-01-20]. Dostupné z: <<https://www.uouu.cz/o-nas/ds-1059/p1=1059>>

4 Obecné podmínky pro ukládání správních pokut²³

Každý dozorový úřad musí zajistit, aby bylo ukládání správních pokut v souladu s obecným nařízením o ochraně osobních údajů a bylo v každém jednotlivém případě účinné, odrazující a přiměřené. Při rozhodování o tom, zda uložit správní pokutu a rozhodování o výši správní pokuty v jednotlivých případech se řádně zohlední tyto okolnosti:

- 1) Závažnost a délka trvání porušení s přihlédnutím k povaze, rozsahu či účelu dotčeného zpracování, jakož i k počtu dotčených subjektů údajů a míře škody, která jim byla způsobena.
- 2) Jestli k porušení došlo úmyslně nebo z nedbalosti.
- 3) Činy podniknuté správcem či zpracovatelem ke zmírnění škod, způsobených subjektům údajů.
- 4) Míra odpovědnosti správce či zpracovatele s přihlédnutím k technickým a organizačním opatřením.
- 5) Veškerá předchozí porušení správcem či zpracovatelem.
- 6) Míra spolupráce s dozorovým úřadem s cílem nápravy daného porušení a zmírnění jeho možných nežádoucích účinků.
- 7) Kategoriedotčených osobních údajů daným porušením.
- 8) Způsob, jakým se dozorový úřad dozvěděl o porušení.

²³EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE. NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ZE DNE 27. DUBNA 2016. o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES. [online]. 4.5.2016. [cit.2021-01-30]. Dostupné z: <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=celex%3A32016R0679>>

5 Subjekt údajů

Subjekt údajů má právo získat od správce potvrzení, zda osobní údaje, které se ho týkají, jsou nebo nejsou zpracovávány, a pokud jsou zpracovávány, má právo získat k těmto osobním údajům a k dalším údajům jako jsou účely zpracování, plánovaná doba, po kterou budou osobní údaje uloženy a kategorie dotčených osobních údajů.

5.1 Forma komunikace se subjekty údajů

Články 12 až 14 Obecného nařízení upravují otázky komunikace se subjekty údajů, otevřenosti ve věcech zpracování a férovosti jednání se subjekty.

Článek 12 Obecného nařízení stanovuje nově požadavky na formu komunikace se subjekty údajů. Tyto požadavky jsou praktickým provedením zásad transparentnosti a korektnosti zpracování, které vyžadují, aby byl subjekt údajů maximálně srozuměn s tím, jakým způsobem správce s osobními údaji nakládá.

Správce musí přijmout vhodná opatření, aby poskytl subjektu údajů stručným, transparentním, srozumitelným a snadno přístupným způsobem za použití jasných a jednoduchých jazykových prostředků veškeré informace které jsou uvedeny v člancích 13 a 14. Informace musí poskytnout písemně nebo jinými prostředky. Pokud si to subjekt údajů vyžádá, může správce informace poskytnout i ústně.

Pro zajištění plnění požadavků na stručnost a transparentnost bude muset správce údajů využívat různých vizualizací nebo metod psaní a členění textu, aby zabránil přehlcení čtenáře informacemi.

Požadavek na srozumitelnost znamená, že správce by měl informace podávat takovým způsobem, aby je byl schopen pochopit průměrný adresát, kterému jsou určeny.

Aby byly informace snadno přístupné, měl by správce zajistit, že jejich adresáti si je nebudou muset sami vyhledávat. Tyto informace by jim měl správce přímo předložit nebo jim sdělit, jak se k nim dostat.

Obecné nařízení také stanovuje požadavek na použití jednoduchých jazykových prostředků. Tím je myšleno, že správce by měl podávat informace, jak nejjednodušeji dokáže. Správce by se měl vyvarovat dlouhých, komplexních souvětí a omezit používání právního jazyka.

5.2 Oprava nepřesných osobních údajů

Subjekt údajů má právo na to, aby správce bez zbytečného odkladu opravil nepřesné osobní údaje, které se subjektu týkají. Správce je povinen ověřit, zda jsou opravdu osobní údaje, k nimž se žádost subjektu o opravu vztahuje, přesné. Než správce přesnost údajů ověří, je zpracování těchto osobních údajů omezeno.

5.3 Doplnění neúplných osobních údajů

Doplnění osobních údajů může subjekt údajů uskutečnit prostřednictvím elektronického formuláře, v němž subjekt daných údajů jen vyplní nepovinná vstupní pole. Tuto možnost ale správce nemusí umožnit. Subjekt údajů tak může doplnění učinit prostřednictvím dodatečného prohlášení. Povinnost správce opravit nebo aktualizovat osobní údaje však neznamena, že správce je povinen měnit i zpětně údaje, které historicky využil k nějakému rozhodnutí.²⁴

²⁴ NULÍČEK, M. GDPR - obecné nařízení o ochraně osobních údajů. 2.vydání. DONÁT, J. NONNEMANN, F. LICHNOVSKÝ, B. Praha: Wolters Kluwer, 2018. s. 189-229. ISBN 978-80-7598-068-7

6 Správce a zpracovatel

6.1 Správce

Odpovědnost správce v Obecném nařízení je upravena články 24 a 25. Odpovědnost podle článku 24 Obecného nařízení spočívá zejména v tom, že je povinen dodržovat všechny povinnosti vyplývající z tohoto nařízení a k tomu musí zavést vhodná technická a organizační opatření, přičemž povaha takových opatření je podmíněna různou mírou závažnosti rizika pro práva a svobody subjektů, které je nutné analyzovat. Správce musí být schopen prokázat soulad s nařízením konkrétní dokumentací. Článek 25 upravuje záměnu a standardní ochranu osobních údajů.

S přihlédnutím k povaze, rozsahu, kontextu a účelům zpracování pro práva a svobody fyzických osob zavede správce vhodná technická a organizační opatření, aby zajistil a byl schopen doložit, že zpracování je prováděno v souladu s nařízením GDPR. Tato opatření musí být podle potřeby revidována a aktualizována. Jednou ze složek, kterou lze doložit, že správce plní příslušné povinnosti a zpracování údajů je zákonné, je dodržování schválených kodexů chování. Osobní údaje by měly být zpracovávány na základě souhlasu subjektu údajů nebo s ohledem na jiný legitimní základ stanovený právními předpisy, buď v tomto nařízení, nebo v jiném právním předpise Unie nebo členského státu.

Odpovědnost správce podle článku 24

- I. **Provádění principu odpovědnosti** – Klíčovou složkou principu odpovědnosti je v souladu s čl. 24 odst. 1 Nařízení přijímání technických a organizačních opatření pro zajištění souladu s Nařízením a schopnosti soulad prokázat na základě komplexního posouzení, ve kterém správce přihlédně k povaze, rozsahu, kontextu a účelům zpracování a k různě závažným rizikům pro práva a svobody, která zpracování představuje.
- II. **Rizika pro práva a svobody fyzických osob** – Posouzení rizika zpracování osobních údajů je určujícím prvkem při provádění povinností podle Obecného nařízení. Nařízení v tomto směru požaduje, aby způsob zajišťování souladu s jeho pravidly vždy odpovídal riziku, které prováděné zpracování představuje pro práva a svobody osob.

- III. **Identifikace hrozeb spojených se zpracováním** – Od shromáždění osobních údajů do jejich likvidace mohou vznikat různé hrozby pro práva a svobody fyzických osob. Tyto hrozby je nutné při každém zpracování důkladně identifikovat, protože na jejich základ je poté prováděno celé posouzení rizik.
- IV. **Identifikace potenciální újmy** – Když jsou identifikovány hrozby, které jsou s daným zpracováním osobních údajů spojeny, je potřeba identifikovat potenciální újmu fyzickým osobám, která může v důsledku hrozeb vzniknout.
- V. **Zhodnocení pravděpodobnosti vzniku újmy** – Jakmile je možná újma pro práva a svobody fyzických osob identifikována, je nutné posoudit její pravděpodobnost.
- VI. **Zhodnocení závažnosti potenciální újmy** – Dalším krokem pro posouzení pravděpodobnosti újmy je zhodnocení její závažnosti. Faktory, které určují závažnosti újmy jsou např.: citlivost osobních údajů a objem zpracovaných osobních údajů.
- VII. **Vyhodnocení rizika a přijetí vhodných opatření k zajištění souladu s Nařízením** – Správce na základě zjištěného rizika musí následně s ohledem na jednotlivé hrozby zvolit vhodná opatření, aby riziko zmírnil.
- VIII. **Opatření k dosažení souladu s Nařízením** – Vedle opatření k zajištění souladu s Obecným nařízením je správce povinen přijmout rovněž opatření k zajištění schopnosti prokázat soulad. V praxi je nejefektivnější nástroj pro prokázání souladu s Nařízením považovat přiměřenou dokumentaci.
- IX. **Koncepce ochrany osobních údajů** – Pokud je to s ohledem na činnosti zpracování přiměřené, měl by správce podle čl. 24 Nařízení zavést interní koncepcí. Správce by měl zásady ochrany osobních údajů, odpovídající proces zpracování a vhodná opatření zavést ve formě interního předpisu.²⁵

Zatím co čl. 24 nařízení upravuje volbu vhodných opatření pro zajištění souladu s Nařízením, čl. 25 specifikuje, jak a kdy tato opatření implementovat.

²⁵ NULÍČEK, M. GDPR - obecné nařízení o ochraně osobních údajů. 2.vydání. DONÁT, J. NONNEMANN, F. LICHNOVSKÝ, B. Praha: Wolters Kluwer, 2018. s. 267-285. ISBN 978-80-7598-068-7

Společní správci

Pokud účely a prostředky zpracování stanoví společně dva nebo více správců, jsou společnými správci. Společní správci mezi sebou transparentním ujednáním vymezí své podíly na odpovědnosti za plnění povinností podle nařízení GDPR. Tato situace je upravena v čl. 26.²⁶

6.2 Zpracovatel

Zpracovatel nemůže zapojit do zpracování žádného dalšího zpracovatele bez předchozího konkrétního nebo obecného písemného povolení správce. V případě obecného písemného povolení zpracovatel správce musí informovat o veškerých plánovaných změnách týkajících se přijetí dalšího zpracovatele nebo jeho nahrazení, a poskytne tak správci příležitost vyjádřit proti těmto změnám námitky.

Správce může pověřit prováděním zpracování nebo jeho části zpracovatele. Zpracovatel je každá fyzická nebo právnická osoba, orgán veřejné moci, agentura nebo jiný subjekt, který zpracovává osobní údaje za správce. Zpracovatel je podřízen správci. Obecné nařízení správce ukládá, aby využil pouze ty zpracovatele, kteří poskytují dostatečné záruky za vedení vhodných technických a organizačních opatření tak, aby dané zpracování osobních údajů bylo v souladu s nařízením GDPR a byla ochráněna práva subjektů údajů. Zpracovatel může svoji důvěryhodnost doložit různými způsoby, například certifikáty, předložením aktuální auditní zprávy nebo dobrovolným jmenováním pověřence pro ochranu osobních údajů.

Povinnosti zpracovatele, které Obecné nařízení stanovuje, patří povinnost vést záznamy o zpracování, spolupracovat s dozorovým úřadem, hlásit porušení zabezpečení osobních údajů správci, zavést vhodná technická a organizační opatření k zajištění odpovídající úrovně zabezpečení.

²⁶ NULÍČEK, M. GDPR - obecné nařízení o ochraně osobních údajů. 2.vydání. DONÁT, J. NONNEMANN, F. LICHNOVSKÝ, B. Praha: Wolters Kluwer, 2018. s. 267-285. ISBN 978-80-7598-068-7

Zpracovatel je z hlediska ochrany osobních údajů v podřízeném postavení vůči správci, osobní údaje může zpracovávat pouze k účelu, pro který mu byly svěřeny, a pouze v souladu s doloženými pokyny správce.²⁷

Příkladem zpracovatelů mohou být externí poradenské služby (externí mzdový účetní, externí personální agentura), poskytovatelé cloudového řešení (vzdálený server, služby typu Google Disk, OneDrive), externí archivy, zajišťování bezpečnosti (bezpečnostní agentura provozující kamerový systém v obci), provozovatel redakčního systému e-shopu.²⁸

²⁷ NULÍČEK, M. GDPR - obecné nařízení o ochraně osobních údajů. 2.vydání. DONÁT, J. NONNEMANN, F. LICHNOVSKÝ, B. Praha: Wolters Kluwer, 2018. s 293-299. ISBN 978-80-7598-068-7

²⁸ SEDLÁČEK P. Obecné nařízení o ochraně osobních údajů v kontextu informačních systémů územní samosprávy. [online]. Brno. 2018. [2021-02-12]. dostupná z:<https://is.muni.cz/th/aje8s/Sedlacek_BP_FINAL.pdf>. Bakalářská práce. MASARYKOVA UNIVERZITA FAKULTA INFORMATIKY. vedoucí bakalářské práce: Mgr. MgA. Jakub Míšek

7 Pověřenec pro ochranu osobních údajů

Orgány veřejné moci (v našem případě obce) nebo jiné veřejné subjekty zřizují funkci pověřence povinně bez ohledu na prováděné činnosti.²⁹ Obec je orgánem veřejné moci ve smyslu článku 37 odst. 1 písm. a) Obecného nařízení. Obecné nařízení ovšem umožňuje, aby více správců sdílelo jednoho pověřence. Platí však pro ně podmínka, že bude každé organizaci snadno dosažitelný.³⁰

Pověřenec nesmí být při výkonu své činnosti nikomu podřízen, musí být řádně zapojen do veškerých záležitostí souvisejících se zpracováním údajů a nesmí zastávat nebo vykonávat další funkce, které by byly v rozporu s pozicí pověřence pro ochranu osobních údajů, protože by například zároveň v některém procesu rozhodoval o kritériích zpracování a poté je jako pověřenec hodnotil.³¹ Obecné nařízení nestanovuje certifikaci pro pověřence jako předpoklad výkonu funkce. Pověřenec tedy certifikát mít nemusí a správce si může vybrat jako pověřence i necertifikovanou osobou, která disponuje dostatečnými právními znalostmi o ochraně osobních údajů.³²

Pověřenci nenesou osobní odpovědnost za nedodržování nařízení GDPR. Nařízení jasně stanoví, že odpovědnost nesou správci nebo zpracovatelé, kteří musí zajistit a být schopni doložit, že zpracování je prováděno v souladu s GDPR. Právní soulad v oblasti ochrany dat je odpovědností správce nebo zpracovatele.³³

7.1 Jmenování pověřence

Pověřenec pro ochranu osobních údajů musí být jmenován na základě svých profesních kvalit, zejména na základě svých odborných znalostí práva a praxe v oblasti ochrany údajů. Může to být buď pracovník (zaměstnanec obce) nebo externě spolupracující osoba (například advokát nebo advokátní kancelář). Pověřenec může být

²⁹ KOHÚTOVÁ, Z. KYSELÁK, P. GDPR pro účetní a mzdové účetní. Praha. Svaz účetních České republiky. 2018. s. 8. ISBN 978-80-87367-86-5

³⁰ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. Pověřenec pro ochranu osobních údajů. *Mvcr.cz*. [online]. © 2020. [cit.2020-10-18]. Dostupné z: <<https://www.mvcr.cz/gdpr/clanek/poverenec-pro-ochranu-osobnich-udaju.aspx>>

³¹ NONNEMANN, F. Příručka pověřence pro ochranu osobních údajů. Praha. Klika, 2018. s. 139. ISBN 978-80-88298-10-6

³² MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. Pověřenec pro ochranu osobních údajů. *Mvcr.cz*. [online]. © 2020. [cit.2020-10-18]. Dostupné z: <<https://www.mvcr.cz/gdpr/clanek/poverenec-pro-ochranu-osobnich-udaju.aspx>>

³³ ŠKORNIČKOVÁ, E. DPO čili Pověřenec pro ochranu osobních údajů. *Gdpr.cz*. [online]. [cit.2020-10-18]. Dostupné z: <<https://www.gdpr.cz/gdpr/dpo/>>

pracovníkem správce, zpracovatele nebo může úkoly plnit na základě smlouvy o poskytování služeb.³⁴

Správce a zpracovatel jmenují pověřence pro ochranu osobních údajů v jakémkoliv případě, kdy:

1. Zpracování provádí orgán veřejné moci či veřejný subjekt s výjimkou soudů jednajících v rámci svých soudních pravomocí.
2. Hlavní činnosti správce nebo zpracovatele spočívají v úkonech zpracování, které kvůli své povaze, svému rozsahu nebo svým účelům vyžadují rozsáhlé pravidelné a systematické monitorování subjektů údajů.
3. Hlavní činnosti správce nebo zpracovatele leží v rozsáhlém zpracování zvláštních kategorií osobních údajů a osobních údajů týkajících se rozsudků v trestních věcech.³⁵

7.2 Úkoly pověřence pro ochranu osobních údajů

Pověřenec pro ochranu osobních údajů musí vykonávat tyto úkoly:

- Poskytování informací a poradenství správcům nebo zpracovatelům, včetně zaměstnanců, kteří se na zpracování údajů podílejí.
- Pověřenec musí monitorovat soulad zpracování s Obecným nařízením a dalšími předpisy Unie nebo členských států v oblasti ochrany údajů.
- Poskytuje poradenství na požádání, pokud jde o posouzení vlivu na ochranu osobních údajů.
- Spolupracuje s dozorovým úřadem.³⁶
- Monitorování souladu s koncepcemi správce nebo zpracovatele v oblasti ochrany osobních údajů, včetně rozdělení odpovědnosti, zvyšování povědomí a specializované přípravy pracovníků zapojených do operací zpracování a souvisejících auditů.³⁷

³⁴ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. Pověřenec pro ochranu osobních údajů. Mvcr.cz. [online]. © 2020. [cit.2020-10-18]. Dostupné z: <<https://www.mvcr.cz/gdpr/clanek/poverenec-pro-ochranu-osobnich-udaju.aspx>>

³⁵ ŠKORNIČKOVÁ, E. DPO čili Pověřenec pro ochranu osobních údajů. Gdpr.cz. [online]. [cit.2020-10-18]. Dostupné z: <<https://www.gdpr.cz/gdpr/dpo/>>

³⁶ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. Metodické doporučení obcí. *gdpr.cz*. [online]. 2017. [cit.2020-10-18] Dostupné z: <<https://www.gdpr.cz/wp-content/uploads/2017/09/Metodick%C3%A9-doporu%C4%8Den%C3%AD-k-%C4%8Dinnosti-obc%C3%AD.pdf>>

³⁷ LECHNER, T. Hlavní dopady GDPR na obce. *solon.cz*. [online]. [cit.2020-10-18]. Dostupné z: <<http://www.solon.cz/file/gdpr.pdf>>

8 Obecní úřad a GDPR

Města a obce nakládají při své činnosti s osobními údaji, které jim občané nebo další osoby, ať už dobrovolně nebo díky povinnostem vyplývajících ze zákonů svěřili, a jsou jakožto jejich správci odpovědní za jejich pečlivou ochranu. Evropské nařízení ochranu osobních údajů ještě více posílilo, ale také přeneslo odpovědnost za její zajištění především na správce, kteří s osobními údaji nakládají.

Tato kapitola popisuje nejčastější činnosti, při kterých dochází ke zpracování osobních údajů v praxi obcí. Zejména se věnuje věn běžným agendám obce, jako jsou kroniky, matrika, evidence obyvatel, obecní zpravodaj, blahopřání k jubileu a vítání občánků, používání rodných čísel, zveřejňování dokumentů či audiovizuálních záznamů z jednání obce.³⁸

Audiovizuální záznam jednání zastupitelstva a jeho zveřejňování na internetu³⁹

Pro pořizování audiovizuálního nebo zvukového záznamu z veřejného jednání zastupitelstva, ať je pořizován obcí za účelem následného informování občanů nebo zastupitelem či jinou přítomnou osobou platí, že jestliže jde v diskusi na tomto jednání o veřejné vystoupení k otázkám veřejného zájmu bez ohledu na to, zda jde o vystoupení zastupitele nebo občana z řad veřejnosti, lze takový záznam i bez souhlasu této osoby pořídít a pro informování veřejnosti ho poskytnout na internetových stránkách nebo ho zveřejnit jiným způsobem.

Ale jde-li naopak o projednávání bodu programu nebo jiného vystoupení týkajícího se soukromých záležitostí občana, ať přítomného nebo nepřítomného, zejména jestliže se týká jeho zdravotního stavu nebo sociální situace, je třeba tyto pasáže, pořizované pro vyhotovení zákonem stanoveného písemného záznamu, při zveřejnění na internetových stránkách vypustit nebo anonymizovat. Zveřejnění audiovizuálních záznamů s osobními údaji o soukromí osob na internetu pak může být posouzeno jako porušení GDPR.

³⁸ Správa osobních údajů v praxi obcí a měst. 1. vyd. Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2020. s. 5. ISBN 978-88375-06-7.

³⁹ Správa osobních údajů v praxi obcí a měst. 1. vyd. Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2020. s. 11. ISBN 978-88375-06-7.

Blahopřání k jubileu a vítání občánků⁴⁰

Zákon o obcích stanoví, že obec může ocenit významné životní události svých občanů. Nezbytné osobní údaje jubilantů nebo novorozenců a jejich rodičů může obec za účelem blahopřání nebo zaslání pozvánky na vítání občánků získat z evidence obyvatel. Podle zákona o evidenci obyvatel je obec a obecní úřad uživatelem údajů o obyvatelích. Avšak údaje, jichž je uživatelem, může obec a obecní úřad využívat jen jsou-li nezbytné pro výkon jejich působnosti.

V konkrétním případě lze použít vždy jen takové osobní údaje, které jsou nutné ke splnění daného úkolu. V případě blahopřání k jubileu nebo pozvání na vítání občánků jsou těmito údaji jméno a příjmení, datum narození a adresa trvalého pobytu.

V rozporu s GDPR je však zveřejňování z evidence obyvatel získaných osobních údajů jubilantů nebo novorozenců, například v místním tisku nebo na internetových stránkách, které by mohlo mít za následek neoprávněné zasahování do soukromého života, jestliže k tomu dotčené osoby nedaly souhlas. Pokud chce obec svým občanům gratulovat i touto formou, můžou představitelé obce, pokud budou v souladu se zákonem o obcích písemně nebo při osobní návštěvě blahopřát jubilantovi.

Obecní zpravodaj a infokanál⁴¹

Obsah obecního zpravodaje, ve kterém jsou publikované články a informace ze života v dané obci zpravidla není zpracováním osobních údajů podléhajícím GDPR.

Vydavatel za zpravodaj odpovídá v režimu občanského zákoníku. Osoba, která se domnívá, že o ní bylo zveřejněno tvrzení, které se dotýká její cti, důstojnosti nebo soukromí, může podat soudní žalobu na ochranu osobnosti.

Pokud jde o obrazové zpravodajství z kulturního, sportovního nebo společenského života obce ve zpravodaji, vztahuje se na ně takzvaná zpravodajská

⁴⁰ Správa osobních údajů v praxi obcí a měst. 1. vyd. Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2020. s. 13. ISBN 978-88375-06-7.

⁴¹ Správa osobních údajů v praxi obcí a měst. 1. vyd. Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2020. s. 15. ISBN 978-88375-06-7.

licence podle občanského zákoníku, podle které se mohou fotografie, obrazové nebo zvukové záznamy použít přiměřeným způsobem bez svolení člověka pro tiskové, rozhlasové, televizní nebo podobné zpravodajství.

Do společenské rubriky zpravodaje však nelze bez souhlasu subjektů údajů zařazovat strukturované soubory osobních údajů občanů, které jako evidence spadají do působnosti nařízení GDPR.

Kronika obce⁴²

Podle zákona o kronikách obcí se do kroniky zaznamenávají zprávy o důležitých a pamětihodných událostech v obci. Tyto chronologicky zapisované zprávy i přílohy kroniky, která obsahuje písemné, obrazové nebo zvukové dokumenty doplňující zápis v kronice, obsahují v nezbytně nutném rozsahu i údaje o osobách, které se pamětihodných událostí v obci účastnily. Zápis v kronice o takové události by ale neměl rozsahem uváděných údajů zasahovat do soukromého a rodinného života těchto osob.

Zákon o kronikách obcí nepředpokládá, že v kronice budou uváděny jakékoli soupisy místních občanů, které jako evidence osob podléhají GDPR.

Do kroniky může každý nahlédnout ve vymezené době na obecním úřadě. Když je nahlíženo do kroniky, která je ručně psaná nebo do kroniky v podobě tištěné vázané papírové knihy s číslovanými listy, děje se tak pod dohledem kronikáře. Zákon o kronikách obcí umožňuje vedení kroniky také v elektronické podobě, nepředpokládá se ale její zveřejňování na internetu. V případě že obec zveřejní kroniku na internetových stránkách obce to znamená, že z ručně psaných kronik nemohou být zveřejňovány soupisy dosud žijících občanů, jestliže je starší kroniky obsahují. Neznamená to však, že by při zveřejnění na těchto stránkách musela být anonymizována všechna jména osob zapsaná do kroniky, jestliže jsou přiměřeně použita jako jména účastníků pamětihodných událostí obce.

⁴² Správa osobních údajů v praxi obcí a měst. 1. vyd. Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2020. s. 14. ISBN 978-88375-06-7.

Poskytování údajů z evidence obyvatel a matriky

Evidence obyvatel i matrika jsou evidence veřejně nepřístupné. Údaje z nich je tak možné poskytnout pouze za podmínek stanoveným zákonem o evidenci obyvatel, popřípadě zákonem o matrikách nebo zvláštním právním předpisem.

Evidence obyvatel

Pokud jde o fyzické osoby, poskytují se z evidence obyvatel občanovi staršímu 15 let údaje k jeho osobě. K osobě blízké, kterou se rozumí otec, matka, sourozenec, prarodiče, vnuk, manžel nebo partner, se poskytují pouze údaje o úmrtí nebo soudním prohlášení za mrtvého nebo nezvěstného.

Obecní úřad, který je ohlašovnou, sdělí vlastníkovvi objektu na jeho písemnou žádost jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození občana, k němuž vede údaj o místě trvalého pobytu, odpovídající adrese objektu. Sdělení musí být doručeno do vlastních rukou vlastníkovvi objektu. O poskytnutí údajů z evidence obyvatel se provádí v informačním systému záznam o datu a hodině, výdaje a komu byly údaje poskytnuty. O informaci, komu a kdy byly údaje poskytnuty, může subjekt údajů požádat 2 roky zpětně. Žádost o poskytnutí informací se podává na příslušném formuláři.

Matrika

Pokud jde o poskytování údajů z matriky fyzickým osobám, poskytují se nahlédnutím s možností pořízení kopie osobě, které se zápis týká nebo členům její rodiny, sourozencům a dále zmocněncům těchto osob.

Do matriční knihy je umožněno nahlédnout komukoli a činit z ní výpisy k jiným osobám, uplynula-li od provedení dotčeného záznamu v matriční knize lhůta 100 let u knihy narození, 30 let u knihy úmrtí a 75 let u knihy manželství nebo knihy partnerství.⁴³

⁴³ Správa osobních údajů v praxi obcí a měst. 1. vyd. Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2020. s 17-18. ISBN 978-88375-06-7.

Rodná čísla

Pro používání rodného čísla platí pravidla uvedená v zákoně o evidenci obyvatel. Podle tohoto zákona lze rodná čísla využívat jen se souhlasem jeho nositele, vyplývá-li tak ze zvláštního zákona, nebo pokud jde o činnost ministerstev, jiných správních úřadů či soudů.⁴⁴ Rodné číslo jako národní identifikační číslo, tedy univerzální identifikátor, podle kterého je možno fyzickou osobu dohledat v mnoha registrech a evidencích, má z tohoto důvodu zvláštní ochranu podle zákona o evidenci obyvatel a rodných čísel. Nepatří však do zvláštní kategorie údajů (citlivých údajů), které mají přísnější režim podle GDPR.

Obec může rodná čísla občanů využívat, jestliže je rodné číslo zákonem stanoveným identifikátorem, například vlastníka v katastru nemovitostí nebo občana v evidenci obyvatel, případně i tam, kde vyplývá ze zákonem stanovené působnosti správního úřadu.

Jestliže zákon výslovně nestanoví uvádění rodného čísla ve smlouvě, například kupní, nájemní nebo pracovní, nemusí jeho nositel své rodné číslo ve smlouvě uvádět. Zaměstnavatel je však oprávněn zaměstnancovo rodné číslo získat jinak a pro pracovněprávní účely je podle zákona využít. Stejně podmínky platí pro zápis rodného čísla do katastru nemovitostí v souvislosti s prodejem a koupí nemovitosti, kde rodné číslo účastníků vkladového řízení (fyzických osob) musí obsahovat návrh na zahájení vkladového řízení podávaný na formuláři, který je stanoven katastrálním zákonem.

Zákon o evidenci obyvatel a rodných čísel umožňuje při dodržování zásad ochrany osobních údajů využívání rodných čísel, i pokud je to nezbytné pro vymáhání soukromoprávních nároků nebo pro předcházení vzniku nesplácených pohledávek. Obec je uživatelem údajů evidence obyvatel, tedy také i uživatelem rodného čísla, pokud je to nezbytné pro výkon její působnosti. V případě důvodného podezření na možné neplnění nájemní smlouvy na obecní byt lze rodné číslo nájemce z evidence obyvatel za účelem ověření uvedených skutečností využít. O tomto způsobu kontroly je nezbytné nájemce před uzavřením smlouvy informovat.⁴⁵

⁴⁴ KUČEROVÁ, A. Ochrana osobních údajů v praktických příkladech. NONNEMANN, F. Praha. BOVA POLYGON. 2013. s. 12. ISBN 978-80-7273-173-2

⁴⁵ Správa osobních údajů v praxi obcí a měst. 1. vyd. Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2020. s 18-19. ISBN 978-88375-06-7.

Kamerové systémy

Monitorování prostor s obrazovým nebo audiovizuálním záznamem podoby a chování osob automatizovaným kamerovým systémem je zpracováním osobních údajů podléhajícím GDPR. On-line kamery bez záznamu v režimu GDPR úřad pro ochranu osobních údajů neposuzuje.

Před instalací kamer se záznamem musí obec zvážit, zda jsou pro to v konkrétním místě důvody, například z hlediska potřeby ochránit majetek nebo bezpečí obyvatel, tomu se musí přizpůsobit umístění a úhel záběru kamer. Záznamy je nutno zabezpečit před neoprávněným přístupem, únikem nebo jiným zneužitím. Provozování kamer je třeba pověřit určité osoby. O tom, že lidé do monitorovacího prostoru vstupují, je třeba je informovat.⁴⁶ Pokud do budov, které jsou monitorovány kamerovým systémem se záznamem, mají přístup pouze zaměstnanci správce, pak je lze o této skutečnosti informovat i jinak, například vnitřním předpisem, se kterým budou prokazatelně seznámeni. Pokud do objektu mají přístup i třetí osoby (zaměstnanci, návštěvy, ...), pak upozornění musí být u všech vchodů které mohou použít. Upozornění musí obsahovat náležitosti stanovené zákonem o ochraně osobních údajů, tedy že v budově je prováděno zpracování osobních údajů kamerovým systémem.

K provozování kamerových systémů za účelem zajištění bezpečnosti a prevence kriminality na veřejně přístupných místech v obci je vedle Policie ČR příslušná obecní nebo městská policie, která k tomu má výslovné oprávnění v zákoně o obecní policii.⁴⁷

Kamery pro ochranu obecního majetku

Tak jako každý vlastník má i obec právo chránit svůj majetek. Pokud tuto ochranu nezabezpečuje obecní policie, je třeba dbát, aby kamery nezabíraly veřejné prostranství v okolí chráněného objektu nepřiměřeným způsobem (jen 1–2 metry) a dodržovat obecné zásady.

Fotopasti

Fotopasti bývají používány zejména ke zjištění osoby, která neoprávněně ukládá odpady na tzv. černých skládkách. I v případě fotopasti je však třeba splnit informační

⁴⁶ Správa osobních údajů v praxi obcí a měst. 1. vyd. Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2020. s 24-26. ISBN 978-88375-06-7.

⁴⁷ KUČEROVÁ, A. Ochrana osobních údajů v otázkách a odpovědích. NONNEMANN, F. Praha: BOVA POLYGON, 2010. s. 43. ISBN 978-80-7273-163-3

povinnost o zpracování osobních údajů, kterou stanovuje GDPR. Může být splněna i tak, že obec na svých webových stránkách informuje, aniž by bylo sděleno, kde přesně se dané fotopasti nacházejí a jaký je jejich úhel záběru.⁴⁸

Kopírování dokladů a jiných veřejných listin

Pořízení jednotlivé kopie dokumentu ještě není zpracováním osobních údajů. Není proto bez souhlasu držitele porušením GDPR, ale může se jednat o porušení jiných zákonů (zákona o občanských průkazech a zákona o cestovních dokladech), pokud zvláštní zákon nebo mezinárodní smlouva nestanoví jinak. Neoprávněné pořízení kopie občanského průkazu nebo cestovního dokladu je bez souhlasu občana, kterému byl daný doklad vydán, přestupkem, který pojednává příslušný obecní úřad s rozšířenou působností, v jehož územním obvodu je občan hlášen k trvalému pobytu.

Jestliže jsou kopie dokladů a listin pořizovány pro zařazení do nějaké evidence osob GDPR podléhají. Protože zejména listiny často obsahují nadbytečné údaje pro stanovené zpracování osobních údajů, jedná se v těchto případech o porušení zásady minimalizace údajů.

U jiných dokladů a listin jako jsou například řidičské průkazy, průkazy pojištěnce, rodný, oddací a úmrtní list příslušné zákony možnost jejich kopírování neupravují.⁴⁹

Dobrovolné zveřejňování smluv, objednávek a faktur⁵⁰

Obce při své činnosti uzavírají různé druhy smluv, jako jsou například smlouvy nájemní, kupní, pachtý, smlouvy o dílo, vystavují objednávky a proplácejí faktury. Tyto dokumenty samozřejmě obsahují osobní údaje, které podléhají ochraně podle nařízení GDPR. Pokud zákon ukládá zveřejnění dokumentu jako je například smlouva, je situace jednoduchá a obec při zveřejnění postupuje podle zákona.

⁴⁸ Správa osobních údajů v praxi obcí a měst. 1. vyd. Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2020. s. 24. ISBN 978-88375-06-7.

⁴⁹ Správa osobních údajů v praxi obcí a měst. 1. vyd. Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2020. s. 19. ISBN 978-88375-06-7.

⁵⁰ Správa osobních údajů v praxi obcí a měst. 1. vyd. Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2020. S. 9. ISBN 978-88375-06-7.

Některé obce se v rámci zajištění míry transparentnosti svých rozhodnutí a informování občanů o činnosti obce rozhodly zveřejňovat smlouvy, objednávky nebo faktury zcela dobrovolně a v tomto případě tyto obce musí provést anonymizaci osobních údajů, které se v nich nacházejí.

Doručování veřejnou vyhláškou⁵¹

Doručování veřejnou vyhláškou podle § 25 zákona č.500/2004 Sb., správní řád, se může provést dvěma způsoby, a to buď vyvěšením písemnosti, nebo vyvěšením pouhého oznámení o možnosti převzít písemnost na úřední desce správního orgánu, který písemnost doručuje. Při volbě mezi těmito dvěma možnostmi je potřebné zohlednit účel zveřejnění písemnosti a skutečnost, zda písemnost obsahuje osobní údaje.

Poněvadž správní řád nestanoví konkrétní kritéria pro volbu daného způsobu, správní orgán musí při plnění povinnosti vyvěsit písemnost nebo oznámení zvážit okolnosti konkrétního případu a obsah doručované písemnosti. Zveřejnění oznámení o možnosti převzít písemnost tak např. není možné uskutečnit v případě, kdy je doručováno neznámým adresátům, jejichž totožnost není známa a jsou určeni jinou vlastností (např. majitelé určitých věcí). Avšak v případě, kdy je doručováno konkrétní známé fyzické osobě, je možno tuto osobu jasně identifikovat a využít variantu zveřejnění oznámení o možnosti převzít písemnost. V rámci tohoto oznámení pak lze zveřejnit pouze osobní údaje nezbytné pro identifikaci adresáta, nad to je šetřeno adresátovo právo na ochranu soukromí, kdy nejsou zveřejňovány podrobnosti v dané písemnosti obsažené. Samotné posouzení, zda na úřední desce bude vyvěšena předmětná písemnost v úplném znění, nebo jen oznámení o možnosti tuto písemnost převzít, je plněním povinnosti správce osobních údajů (zde úřadu vyvěšujícího listinu nebo informaci) podle základních zásad zpracování osobních údajů dle čl. 5 odst. 1 GDPR.

Správce osobních údajů je také povinen přijmout odpovídající kroky, aby zabránil případnému nedůvodnému šíření osobních údajů, a to s ohledem na znění čl. 32 odst. 1 GDPR. V důvodných případech, zejména je-li při doručování veřejnou

⁵¹ ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ. Doručování veřejnou vyhláškou na úřední desce. uoou.cz. [online]. © 2013. [cit.2021-01-26]. Dostupné z: <<https://www.uoou.cz/dorucovani-verejnou-vyhlasvou-na-uredni-desce/d-45791>>

vyhláškou zpřístupňována listina v úplném znění, je nutné, aby správce osobních údajů provedl příslušné kroky k zajištění zamezení indexování elektronické úřední desky. Listiny zveřejněné prostřednictvím elektronické úřední desky obsahují osobní údaje, které bez zamezení indexování příslušných webových stránek, vlastně jejich ukládání do cache internetového vyhledávače, zůstávají při použití internetových vyhledávačů a webových archivů přístupné i určitou dobu poté, co byly z elektronické desky odstraněny. Jsou-li osobní údaje po uplynutí doby, po kterou měly být listiny způsobem umožňujícím dálkový přístup zveřejněny, dále přístupné v podstatě neomezenému okruhu osob, jde o nežádoucí stav, kterému je správce osobních údajů povinen pokusit se předejít. Postup obecného zákazu indexování lze tak v tomto a podobných případech považovat za standardní opatření na straně správce osobních údajů.

Zákon o svobodném přístupu k informacím vs. ochrana osobních údajů⁵²

Jaké informace o fyzických osobách obec může (a musí) poskytnout? Vždy to záleží na konkrétní požadované informaci a individuálních okolnostech každého jednotlivého případu. Z těchto důvodů neexistuje metodické doporučení pro obce, které by určovalo, v kterých situacích osobní údaje poskytnout a v kterých nikoli.

Každý zpracovatel by si měl uvědomit, že jak právo na ochranu osobních údajů, tak právo na svobodný přístup k informacím, představují základní ústavně zaručená práva. Pokud požadované informace obsahují i osobní údaje jiných osob, dochází zde ke střetu práva na ochranu osobních údajů s právem na informace. Je tedy zapotřebí je vzájemně porovnávat. Porovnání se provádí pomocí testu proporcionality neboli testu veřejného zájmu. Provedení tohoto testu spočívá v uvážení, zda v konkrétním případě nepřevažuje veřejný zájem nad poskytnutím osobních údajů, nebo naopak. Cílem každého posouzení je, aby mezi právem na ochranu osobních údajů a právem na informace byla zajištěna rovnováha.

⁵² Správa osobních údajů v praxi obcí a měst. 1. vyd. Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2020. s. 26. ISBN 978-88375-06-7.

Správa obecních bytů⁵³

Pro uzavření nájemní smlouvy může obec požadovat pouze osobní údaje v rozsahu nezbytném ve vztahu ke stanovenému účelu.

V některých případech může být získáván i údaj o zdravotním stavu žadatele, který patří do zvláštní kategorie údajů s přísnějším režimem podle článku 9 GDPR. Je-li účelem poskytnout bydlení zdravotně handicapovaným nebo sociálně slabým občanům a je-li sociální šetření prováděno a zdravotní stav zjišťován příslušným odborem obecního nebo městského úřadu, má obec právo takové zjišťování provádět a v nezbytném rozsahu údajů je komisi pro přidělování bytů poskytnout.

Požaduje-li obec k žádosti přiložit výpis z rejstříku trestů, může to být posouzeno jako porušení zásad ochrany osobních údajů, jestliže účelem má být vyřazení osob propuštěných z výkonu trestu, tedy znevýhodnění osob, které stejně jako jiné osoby mají právo bydlet. Pokud by se však obec rozhodla právě těmto osobám přednostně byty přidělovat, nebylo by doložení údaje o odsouzení za trestný čin, získávaného ve prospěch těchto osob, v rozporu se stanoveným účelem.

Povinné testování zaměstnanců na přítomnost COVID-19

Povinnost testovat zaměstnance na přítomnost nákazy COVID-19. Tato povinnost je zaměstnavatelům nařízena novým mimořádným opatřením Ministerstva zdravotnictví.

Zaměstnavatelé při plnění uložené povinnosti zajišťovat testování zaměstnanců na přítomnost nákazy COVID-19 musí zpracovat osobní údaje, aby splnili právní povinnosti, která se na ně vztahují podle Obecného nařízení. Pokud dochází ke shromažďování osobních údajů přímo ze strany zaměstnavatele, stává se podle Obecného nařízení správcem těchto osobních údajů. Z důvodu veřejného zájmu v oblasti veřejného zdraví podle Obecného nařízení je při testování zaměstnanců zpracovávána také zvláštní kategorie osobních údajů, které vypovídají o zdravotním stavu subjektů údajů. Samotné záznamy o provedení testů u jednotlivých zaměstnanců

⁵³ Správa osobních údajů v praxi obcí a měst. 1. vyd. Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2020. s. 15. ISBN 978-88375-06-7.

je možné využívat pouze v přímé souvislosti s plněním povinností uložených mimořádným opatřením.

Vlastní záznamy o provedení testů u zaměstnanců mohou obsahovat pouze základní identifikační údaje zaměstnance, jedná se o tyto osobní údaje jméno, příjmení, číslo pojištěnce, údaje o přesném čase provedení testu, údaje o zdravotní pojišťovně zaměstnance, a výsledek testu na nákazu COVID-19.

Doba uchování evidence provedených testů zaměstnanců nebyla v tomto mimořádném opatření stanovena. Lze tedy předpokládat, že zaměstnavatelé mají povinnost vést evidenci provedených testů svých zaměstnanců nejméně do zrušení mimořádného opatření k provádění povinného testování zaměstnanců a k nezbytné kontrole zpracování plateb a nároků, které mohou v důsledku testování vzniknout.

Zaměstnavatelé neboli zpracovatelé osobních údajů musejí zároveň zajistit, aby osobní údaje byly zpracovávány s co nejvyšší ochranou soukromí, tedy aby nebyly volně zpřístupněny neomezenému počtu osob. Zpracovatel tuto evidenci provedených testů zaměstnanců musí správně zabezpečit a přístup k ní by měly mít pouze osoby pověřené plněním úkolů k dodržování mimořádného opatření.

Zaměstnavatel má povinnost poskytnout zaměstnancům, v rámci informace o povaze a druhu testů a o zvoleném způsobu testování, také konkrétní informace o zpracování osobních údajů za účelem testování, informace o právním základu tohoto zpracování, případném předání údajů orgánům ochrany veřejného zdraví jako příjemcům a o době uložení údajů. Záznamy o zpracování osobních údajů zaměstnanců za účelem testování jsou vedeny jako součásti záznamů o činnostech zpracování podle článku 30 Obecného nařízení o ochraně osobních údajů.⁵⁴

⁵⁴ ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ. K povinnému testování zaměstnanců ve firmách. uoou.cz. [online]. © 2021. [cit.2021-03-24]. Dostupné z: < <https://www.uoou.cz/k-povinnemu-testovani-zamestnancu-ve-firmach/d-48379> >

9 Možnosti zneužití osobních údajů

Katastr nemovitostí a ochrana osobních údajů

Obecné nařízení se vztahuje i na vedení osobních údajů v katastru nemovitostí. Vedení osobních údajů v katastru nemovitostí se řídí zákonem o katastru nemovitostí (katastrální zákon) č. 256/2013 Sb. který stanoví, že katastr nemovitostí je veřejný seznam. Je v něm definován rozsah zpracovávaných osobních údajů. V katastru se vedou osobní údaje vlastníků a jiných oprávněných osob v rozsahu stanoveném katastrálním zákonem, přičemž o fyzické osobě se do katastru zapisuje jméno, příjmení, rodné číslo, adresa trvalého pobytu (a nemá-li ji, adresa bydliště). Vzhledem k tomu, že v katastru je zapsána celá řada osob, které mají stejné jméno, příjmení a datum narození jako jiná v katastru zapsaná osoba, přičemž adresa není z řady důvodů spolehlivým identifikačním údajem, je pro jednoznačnou identifikaci vlastníka nezbytné i vedení rodného čísla. Tento rozsah je přiměřený účelu, tj. jednoznačné identifikaci fyzické osoby vedené v seznamu. Z katastru nemovitostí se osobní údaje nikdy nebudou vymazávat, protože Český úřad zeměměřický a katastrální je povinen vést historii právních vztahů k nemovitostem v celé kontinuitě.⁵⁵ Katastr by měl zajistit vedle vedení údajů o vlastnických a jiných věcných právech k nemovitostem především údaje o lokalizaci jednotlivých nemovitostí a o jejich základních vlastnostech tak, aby obsah katastru odpovídal účelu, pro který byl zřízen.⁵⁶

Český úřad zeměměřický a katastrální má postavení správce osobních údajů evidovaných v katastru nemovitostí, katastrální úřady pak postavení zpracovatelů.

S ohledem na zajištění shody Obecného nařízení a zpracování osobních údajů v podmínkách ČÚZK (Český úřad zeměměřický a katastrální) museli učinit změny v oblasti poskytování údajů z katastru. Změny se netýkají poskytování jednotlivých údajů, jako například výpisů z katastru nemovitostí. Změny se netýkají ani uživatele aplikací Dálkový přístup nebo Nahlížení do katastru nemovitostí.

Na základě novely vyhlášky č. 358/2013 Sb., o poskytování údajů z katastru nemovitostí, došlo s účinností od 1. 1. 2019 ke změně pouze při poskytování údajů katastru nemovitostí v souborové formě (údaje hromadného charakteru ve výměnném

⁵⁵ MINISTERSTVO VNITRA. Katastr nemovitostí a ochrana osobních údajů. cuzk.cz. [online]. © 2021. [cit.2021-01-25]. Dostupné z: <<https://www.cuzk.cz/Je-dobre-vedet/Ochrana-osobnich-udaju/Katastr-nemovitosti-a-ochrana-osobnich-udaju.aspx>>

⁵⁶ BAUDYŠ, P. Katastr nemovitostí. 2. vydání. Praha: CH Beck. 2010. s.5. ISBN 978-80-7400-304-2

formátu katastru – VFK). Změna se týká souborových dat, která obsahují osobní údaje (nikoliv např. výměnného formátu digitální katastrální mapy). Údaje souboru popisných informací ve výměnném formátu obsahují pouze šifrovaný interní identifikátor fyzické osoby. Uživatelé výměnného formátu získají na základě tohoto interního identifikátoru údaje o konkrétním vlastníkovi nebo jiném oprávněném novou webovou službou dálkového přístupu. Posouzení přiměřenosti a zákonnosti rozsahu takto získaných osobních údajů bude povinností koncových uživatelů.⁵⁷

Czech POINT

V rámci využívané služby mohou být po žadateli tzv. subjektu údajů požadovány identifikační údaje za účelem jednoznačného ověření totožnosti pro vydání výpisu z rejstříku či registru. Požadovanými osobními údaji po žadateli jsou obvykle číslo a druh dokladu (nejčastěji to je občanský průkaz). Získané osobní údaje jsou použity výhradně pro účely poskytnutí žádané služby. Jsou zpracovávány pouze v rámci požadavku o výpis nebo k provedení daného úkonu a slouží pro jednoznačné ztotožnění osoby při komunikaci s cílovým agendovým informačním systémem. Tyto osobní údaje nejsou v systému Czech POINT uchovávány ani jinak dále zpracovány. V případě výpisů odesílaných do datové schránky žadatele, zůstávají maximálně po dobu 90 dnů po doručení v rámci informačního systému datových schránek.

Jelikož zpracování osobních údajů při poskytnutí služeb Czech POINT je upraveno zákonem, není třeba, aby byl dán k tomuto zpracování zvláštní souhlas.

Prostřednictvím kontaktních míst veřejné správy lze provádět podání a žádat o výpisy z informačních systémů veřejné správy za podmínek a v rozsahu stanovených právními předpisy.⁵⁸

Kontaktní místa Czech POINT jsou:

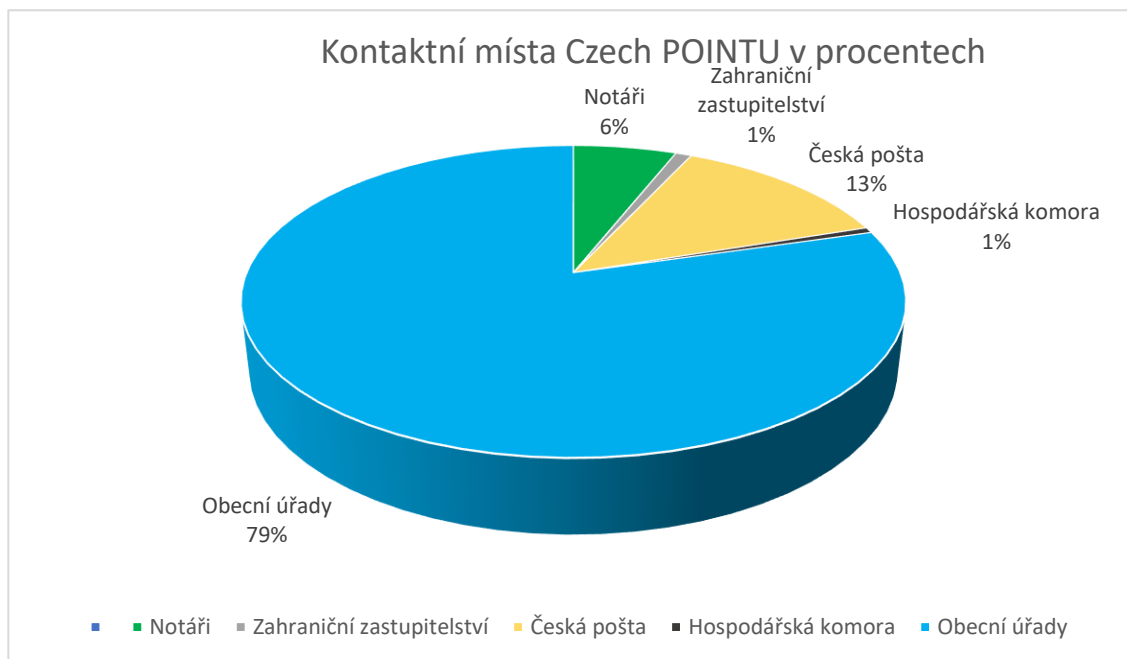
- na obecních a městských úřadech
- na pobočkách České pošty

⁵⁷ MINISTERSTVO VNITRA. Katastr nemovitostí a ochrana osobních údajů. *cuzk.cz*. [online]. © 2021. [cit.2021-01-25]. Dostupné z: <<https://www.cuzk.cz/Je-dobre-vedet/Ochrana-osobnich-udaju/Katastr-nemovitosti-a-ochrana-osobnich-udaju.aspx>>

⁵⁸ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. GDPR. *czechpoint.cz*. [online]. © 2021. [cit.2021-01-25]. Dostupné z: <<https://www.czechpoint.cz/public/gdpr/>>

- na pobočkách Hospodářské komory ČR
- na vybraných českých zastupitelstvích v zahraničí
- u vybraných notářů

graf č. 1 Kontaktní místa Czech POINTU⁵⁹

Kontaktní místa Czech POINT v současnosti nabízejí:

- výpis z Katastru nemovitostí
- výpis z Obchodního rejstříku
- výpis z Živnostenského rejstříku
- výpis z Rejstříku trestů
- výpis z Bodového hodnocení řidiče
- výpis ze Seznamu kvalifikovaných dodavatelů (SKD)
- centrální úložiště ověřovacích doložek

⁵⁹ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. GDPR. czechpoint.cz. [online]. © 2021. [cit.2021-01-30]. Dostupné z: < <https://www.czechpoint.cz/public/statistiky-a-informace/statistiky-czp/> >

- výpis z Insolvenčního rejstříku
- žádost o výpis, nebo opis z rejstříku trestů podle zákona č. 214/2008 Sb.
- přijetí podání podle živnostenského zákona (§ 72)
- podání do registru účastníků provozu modulu autovraků ISOH
- konverzi dokumentů z listinné do elektronické formy a naopak
- úschovnu systému Czech POINT
- podání žádosti o zřízení datové schránky

Největší zájem na přepážkách Czech POINT je dlouhodobě o výpis z Rejstříku trestů. Na druhém místě je výpis z Katastru nemovitostí⁶⁰

⁶⁰ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. GDPR. czechpoint.cz. [online]. © 2021. [cit.2021-01-30]. Dostupné z: < <https://www.czechpoint.cz/public/czech-point-jiz-5000-kontaktnich-mist-na-obecnich-uradech/>>

10 Rozhovor

V praktické části bakalářské práce bylo prováděno šetření prostřednictvím řízených rozhovorů s otevřenými otázkami. Řízený rozhovor s otevřenými otázkami umožnil podrobnější náhled do problematiky obcí při zavádění nařízení GDPR. Rozhovory byly prováděny se zástupci obcí I., II, a III. typu v ORP Příbram.

Rozhovor patří mezi techniku sběru dat, která je časově velice náročná, velice pracná a velice nákladná a anonymita výzkumu je pro respondenty málo přesvědčivá. Úspěšné dokončení rozhovorů je podstatně vyšší než návratnost dotazníků.⁶¹

10.1 Řízený rozhovor

Rozlišujeme dva typy rozhovorů strukturovaný neboli řízený rozhovor, který je použit v této práci a nestrukturovaný rozhovor, který se přibližuje běžné komunikaci. Tazatel se může volně vracet k nejasným nebo zajímavým bodům ve výpovědi daného respondenta.

Řízený rozhovor je jedna z možných technik sběru dat v sociálním výzkumu. Je tvořen otevřenými otázkami, na které dotazovaný odpovídá. Tazatel postupuje přesně podle připraveného textu včetně pevně stanovených kritérií a přesných formulací. Tazatel pouze čte předem připravené otázky, nepřidává vlastní komentář a zaznamenává si odpovědi daného respondenta.

Struktura rozhovoru se dělí na úvodní část ta je zaměřena na formality (představení a seznámení), střední část se zaměřuje na podstatu výzkumného problému (kladení otázek) a jako poslední část je závěrečná část ta obsahuje poděkování a ubezpečení o nezneužití odpovědí.⁶²

V této práci byli osloveni zástupci z každé obce. Před začátkem rozhovoru byly připraveny konkrétní otázky, které byly pokládány zástupcům obcí. Než byl rozhovor zahájen byli dotazovaní obeznámeni s tím, že tento rozhovor bude nahráván. Dále byli informováni, že jejich odpovědi budou použity výhradně pro účely bakalářské práce. Rozhovory probíhaly na pracovišti dotazovaných, čímž bylo zajištěno příjemné prostředí bez rušivých vlivů. Jen rozhovor se zástupcem města Příbram probíhal pomocí emailové komunikace kvůli nepříznivé epidemické situaci. Všichni dotazovaní

⁶¹ DISMAN, M. Jak se vyrábí sociologická znalost příručka pro uživatele. Praha. Karolinum. 2000. 141. s. ISBN 978-80-246-0139-7

⁶² JAROŠOVÁ, D. Metodologie výzkumu. Ostrava. Vysoká škola báňská – Technická univerzita. 2007. 46.s. ISBN 978-80-248-1286-1

byli ochotni odpovědět na všechny otázky. Sběr dat probíhal v období února a března 2021.

10.2 Obsah řízeného rozhovoru

1. Jaké největší problémy jste museli řešit při aplikaci Nařízení GDPR?
2. Jaké byly náklady v souvislosti s GDPR?
3. S kým konzultujete nebo jste konzultovali implementaci novinek v ochraně osobních údajů?
4. Byli jste už sankcionováni za porušení osobních údajů? Popřípadě co jste porušili a jakou jste dostali pokutu.
5. Co všechno jste museli udělat, abyste byli v souladu s GDPR?
6. Kdo Vám dělá pověření?
7. Potýkali jste se někdy s problémem při zveřejňování nebo vydáváním dokumentů? Například rozpor mezi zákonem 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím a Nařízením GDPR
8. Jaké přínosy podle vás přineslo Nařízení GDPR?
9. A naopak jaké zápory?
10. Jak anonymizujete data při zveřejňování dokumentů?
11. Dostali jste někdy stížnosti od občanů na zveřejňování dokumentů?
12. Provádíte jako správce zpracování osobních údajů? Pokud ano, tak z jakého důvodu?

10.3 Rozbor rozhovorů

V bakalářské práci obec I. typu zastupuje obec Vrančice. Obec Vrančice leží 12 km jihovýchodě od Příbrami a tvoří ji tři osady: Vrančice, Životice a Mýšlovice. Obec je rozložena na jižním svahu vrchu Vranč (608 m n.m.) ve výši 520–550 m n.m.

Ve správním obvodu obce Vrančice se nachází dvě katastrální území: Vrančice a Mýšlovice o celkové rozloze 885 ha. Ve Vrančicích žije zde trvale 160 obyvatel.⁶³

Obec II. typu zastupuje obec Milín. Obec Milín se nachází ve Středočeském kraji, 8 km jihovýchodně od Příbrami. První písemné zmínky o obci pocházejí z roku 1336.

⁶³ GALILEO CORPORATION S.R.O.. OBEC VRANČICE. vrančice.cz. [online]. 2021. [cit. 2021-02-24]. Dostupné z: <<https://www.vrančice.cz/>>.

Současná občanská vybavenost v obci zahrnuje obecní úřad, poštu, mateřskou a základní školu, kostel, obvodní oddělení policie, lékaře pro dospělé i stomatologa, centrum volnočasových aktivit s knihovnou, kino, fotbalové, volejbalové i dětské hřiště, tělocvičnu, obchody, restaurace, motorest s benzinovou pumpou a minigolfovým hřištěm, zemědělské družstvo, silo, průmyslové podniky a vlakové nádraží. K 1. lednu 2021 má obec Milín s přilehlými osadami 2128 obyvatel.⁶⁴

Jako obec III. typu zastupuje město Příbram. Příbram je okresní město ve Středočeském kraji, 54 km jihozápadně od Prahy v oblasti pod Brdy na říčce Litavce. Žije zde 33 tisíc obyvatel. V okrese Příbram je 120 obcí, z toho 6 měst (Příbram, Březnice, Dobříš, Nový Knín, Rožmitál pod Třemšínem a Sedlčany). Příbram byla známá jako historické hornické město, což nyní připomíná Hornické muzeum Příbram. Nyní, po utlumení těžby, je známá hlavně díky poutnímu místu Svaté Hoře, kde je barokní klášterní komplex. Klášterní komplex se nachází na kopci přímo nad centrem města, s nímž je spojený krytým schodištěm.

Katastrální území Příbram zahrnuje značnou část území místních částí Příbram I (historické jádro a sever města), Příbram II (východní část centra včetně Svaté Hory), Příbram III (jižní část centra), Příbram IV (západní část centra, okolí nádraží a oblast Na pahorku), Příbram VIII a Příbram IX. Vlastní katastrální území mají části na západním a jižním okraji města: Březové Hory, Lazec, Orlov, Kozičín, Zdaboř, Žežice, Zavržice a Brod.⁶⁵

Otázka číslo 1:

Jaké největší problémy jste museli řešit při aplikaci Nařízení GDPR.

Starosta obce Milín a zástupce obce Vrančice uvedli, že žádné zásadní problémy nenaznamenali. Město Příbram zpracovávalo vstupní analýzu osobních údajů se stanovením účelu zpracování, která popisuje jednotlivé činnosti, při kterých dochází ke zpracování osobních údajů, a to společně s definováním oprávnění s jejich nakládáním, zpracováním, archivováním.

⁶⁴ GALILEO CORPORATION S.R.O.. Oficiální stránky obce Milín. milin.cz. [online]. 2021. [cit. 2021-02-24]. Dostupné z: <<https://www.milin.cz/>>

⁶⁵EURONET MEDIA S.R.O. Reality Příbram. realitycechy.cz. [online]. 2021. [cit. 2021-02-24]. Dostupné z: <<https://nemovitosti-pribram.realitymorava.cz/>>

Otázka číslo 2:

Jaké byly náklady v souvislosti s GDPR.

Zástupce obce Vrančice a starosta obce Milín odpověděli v podstatě stejně, že náklady spojené s nařízením byly jen příspěvky do DSO ORP Příbram (dobrovolný svazek obcí Příbram), který nabízí službu pověřence pro ochranu osobních údajů. Zástupce obce Vrančice ještě doplnil, že museli pořídit nový mobiliář, aby splňovali veškeré podmínky stanovené nařízením, a to uložení veškerých dokumentů v uzamykatelných skříních. Zástupce města Příbram uvedl konkrétní částku 140.160,00 Kč za náklady za období 2018-2019 spojené se službou pověřence. Náklady za období 2019-2021 spojené se službou pověřence činily 195.415,00 Kč. Město také muselo nakoupit za 52.290,00 Kč materiál pro 2faktorovou autentizaci pro přístup do sítě pomocí VPN. Museli provést výměnu firewallů, které také souviselo s GDPR, nicméně výměna byla učiněna i z důvodu celkových hrozeb „z venku“. Výměna stála 166.980,00 Kč. Vyrovnání za implementaci systému managementu bezpečnosti informací činilo 107.690,00 Kč. Další náklady samozřejmě budou i nadále vznikat – např. zabezpečení koncových bodů sítě, které spolupracují s firewallem (FortiClient Security Fabric Agent, předpokládaná cena je 272.250,00 Kč) a také DLP systém což je ochrana před vnitřním nepřítelem, aby nedošlo k náhodnému odeslání osobních dat (Forcepoint DLP Endpoint předpokládaná cena 1.059.960,00 Kč).

Otázka číslo 3:

S kým konzultujete nebo jste konzultovali implementaci novinek v ochraně osobních údajů.

Zástupci obcí Vrančice a Milín a města Příbram shodně uvedli, že implementaci novinek v ochraně osobní údajů konzultují a konzultovali s pověřencem pro ochranu osobních údajů.

Otázka číslo 4:

Byli jste už sankcionováni za porušení povinností při zpracování osobních údajů. Popřípadě co jste porušili a jakou jste dostali pokutu.

Všichni zástupci odpověděli záporně, tedy ne. Obce Vrančice, Milín ani město Příbram nebyly sankcionovány za porušení povinností při zpracování osobních údajů.

Otázka číslo 5:

Co všechno jste museli udělat, abyste byli v souladu s GDPR.

Starosta obce Milín odpověděl, že museli zajistit pověřence pro ochranu osobních údajů. V obci Vrančice museli pořídit nové uzamykatelné skříně, bylo prováděno proškolení zaměstnanců, zabezpečení serveru, celkové lepší zabezpečení počítačů (složitější hesla), zajištění pověřence pro ochranu osobních údajů a samozřejmě seznámení s právními předpisy. Zástupce města Příbram napsal, že museli splnit jednotlivé úkoly vyplývající ze vstupní analýzy. Dále bylo potřeba přikročit k části „implementace“.

Otázka číslo 6:

Kdo Vám dělá pověřence.

Starosta obce Milín a Vrančice odpověděli totožně. Službu pověřence pro ochranu osobních údajů jim vykonává Dobrovolný svazek obcí ORP Příbram. Pro město Příbram tuto službu vykonává Ing. Vrnák od 1. 6. 2019.

Otázka číslo 7:

Potýkali jste se někdy s problémem při zveřejňování nebo vydáváním dokumentů. Například rozpor mezi zákonem 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím a Nařízením GDPR.

Starosta obce Milín sdělil, že obdrželi stížnosti na stavební úřad. Například, že jim neposkytli nějaké informace. Tuto stížnost starosta předává právnímu zástupci a ten posoudí, zda je oprávněná či nikoli. Zástupce obce Vrančice uvedl, že žádný problém dosud nezaznamenali, protože případné nejasnosti konzultují s pověřencem pro ochranu osobních údajů. Zástupce z města Příbram řekl, že problém se zveřejňováním nebo vydáváním dokumentu dosud nezaznamenali. Ale zástupce uvedl, že rozpor mezi zákonem o svobodném přístupu k informacím a nařízením GDPR možný je, nicméně v praxi takové situace neřešili. V případě, že by taková situace nastala, pak by se vše konzultovalo s pověřencem pro ochranu osobních údajů a minimálně by se musel provést test proporcionality, tedy které ústavní právo v konkrétním případě převažuje.

Otázka číslo 8:

Jaké přínosy podle vás přineslo Nařízení GDPR.

Zástupci obcí Milín a Vrančice a města Příbram téměř shodně uvedli, že přínosem je určitě větší jistota pro subjekty. S jejich osobními údaji je řádně nakládáno a jsou dostatečně chráněny, tudíž už nemůže docházet k neoprávněnému zpracovávání. Subjekt údajů má tedy větší možnost kontroly nad rozsahem zpracovávání svých osobních údajů.

Otázka číslo 9:

Jaké zápory přineslo nařízení.

Zástupci opět odpověděli shodně, že jediným záparem pro ně je zvýšení nákladů spojených s ochranou osobních údajů. Zástupce obce Vrančice ještě dodal, že nařízení vyžaduje větší pečlivost a důslednost tedy více času na zpracování osobních údajů, například konzultace s pověřencem.

Otázka číslo 10:

Jak anonymizujete data při zveřejňování dokumentů.

Starosta obce Milín v rozhovoru uvedl, že údaje neanonymizují (nezačernují) z důvodu, že jednání zastupitelstva jsou veřejná a lidé si mohou dělat poznámky a celé jednání si nahrávají (samozřejmě datum narození nezveřejňují). Obec Vrančice provádí anonymizaci například při zveřejňování rozhodnutí. Zápisy ze zasedání zastupitelstva nezveřejňuje. Dokumenty pro zveřejnění se anonymizují. Obec má tedy dokumenty ve dvojí podobě: jeden je anonymizovaný a druhý je v plném znění. V případě nejasností při zveřejňování osobních údajů obec provádí konzultaci s pověřencem. Město Příbram pro anonymizaci osobních údajů využívá nástroj, který je součástí komplexního informačního systému PROXIO, který úřad používá. Výjimečně lze použít i obdobné nástroje např. Ministerstvo vnitra České republiky (MVČR), které provozuje službu prostřednictvím aplikace Q-Redacting, která umožňuje orgánům veřejné moci bezplatně využít nástroj pro bezpečnou anonymizaci dokumentů.

Otázka číslo 11:

Dostali jste někdy stížnosti od občanů na zveřejňování dokumentů.

Zástupce města Příbram a obce Vrančice odpověděli záporně. Nikdy neobdrželi stížnost od občanů na zveřejňování dokumentů. Naopak zástupce obec Milín sdělil, že obdrželi stížnosti na stavební úřad. Tyto stížnosti starosta projednává s právníkem obce a ten posoudí, zda jsou oprávněné či nikoli.

Otázka číslo 12:

Provádíte jako správce zpracování osobních údajů? Pokud ano, tak z jakého důvodu.

Obec Milín a obec Vrančice odpověděly, že zpracovávají osobní údaje při placení místních poplatků. Pro získání dat o obyvatelích obce využívají registr obyvatel. Město Příbram zpracovává osobní údaje v programu PROXIO.

10.1 Vyhodnocení řízených rozhovorů

Na základě zjištěných informací ze strukturovaných rozhovorů v praktické části bakalářské práce lze konstatovat následující:

1. V dotazovaných obcích I. a II. typu zástupci nezaznamenali žádné zásadní problémy. Uvedli, že problémem mohlo být hledání osoby, která by pro obec vykonávala pověření pro ochranu osobních údajů, ale tento problém nenastal, poněvadž jim tuto službu nabídl dobrovolný svazek obcí Příbram, ve kterém jsou obce členy. Město Příbram jako obec III. typu musela zpracovat vstupní analýzu osobních údajů se stanovením účelu zpracování, která popisuje jednotlivé činnosti, při kterých dochází ke zpracování osobních údajů, a to společně s definováním oprávnění s jejich nakládáním, zpracováním, archivováním.
2. Nejméně nákladů s pojených s nařízením GDPR vynaložila obec Milín. Pouze platí příspěvky dobrovolnému svazku obcí Příbram. Jiné náklady na zabezpečení dokumentů nebo zabezpečení počítačů nemuseli vynakládat, protože zabezpečení, které nařizuje Obecné nařízení GDPR už splňovali. Obec Vrančice, jakožto nejmenší z obcí, která vede jen evidenci obyvatel, zajišťuje v obci volby a zabezpečuje ochranu veřejného pořádku. Měla náklady vyšší než obec II. typu. Obec platí příspěvky dobrovolnému svazku obcí Příbram, které pro ni zajišťuje pověření pro ochranu osobních údajů, byla nucena vynaložit finanční prostředky na lepší zabezpečení listinných a digitálních dokumentů. Dalo se předpokládat, dokonce bych řekla, že bylo jasné, že největší náklady společně s GDPR bude mít město Příbram jako obec III. typu, které zajišťuje činnosti živnostenských úřadů, vydávání cestovních a osobních dokladů, řidičských průkazů, vedení registru motorových vozidel, péči o nepřizpůsobivé občany, vyplácení sociálních dávek, dopravní úřad a mnoho dalších agend.
3. Pověřenec pro ochranu osobních údajů je pro dotazované obce a město velmi důležitý, protože Obecné nařízení je značně složité a samy by doslova tápaly v tomto nařízení. S pověřencem konzultují všechny nejasnosti, aby neudělaly žádnou chybu a nemohly být pokutovány.

4. Jak je uvedeno výše v odstavci, dotazované obce I., II. a III. typu všechny nejasnosti týkající se Obecného nařízení konzultují s pověřencem, a proto dosud žádná z nich nebyla sankcionována.
5. Ze získaných dat vychází, že obec II. typu musela udělat nejméně úkonů, aby byla v souladu s GDPR oproti obci I. typu a III. typu. Město Příbram muselo splnit úkoly, které vyplývaly ze vstupní analýzy. Analýzu muselo zpracovat, aby bylo v souladu s nařízením. Obec Vrančice jako obec typu I, která vykonává přenesenou působnost v základním rozsahu, musela zlepšit celkovou bezpečnost a proškolení zaměstnanců, jak nakládat s osobními údaji.
6. Z provedených rozhovorů vyplynulo, že obě obce a město jsou členy Dobrovolného svazku obcí ORP Příbram. Tento svazek poskytuje službu pověřence pro ochranu osobních údajů, kterou využívá obec I. a II. typu. Obec III. typu tuto službu nevyužívá a pověřence pro ochranu osobních údajů vykonává Keystone Company a. s.
7. Stížnost na rozpor mezi zákonem 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím a Nařízením GDPR obdržela obec II. typu, a to na stavební úřad. Tuto stížnost starosta předává právnímu zástupci a ten posoudí, zda je oprávněná či nikoli. Obec prvního typu zatím žádnou stížnost neobdržela. Obec třetího typu nepopřela, že je rozpor možný, ale shodně jako obec prvního typu neobdržela žádnou stížnost.
8. Všechny typy dotazovaných obcí se shodly na tom, že přínosem je větší jistota pro subjekty. S jejich osobními údaji je řádně nakládáno a jsou dostatečně chráněny. Nemůže docházet k neoprávněnému zpracovávání osobních údajů a předávání osobních údajů třetí straně. Přínos, který Obecné nařízení GDPR přineslo, se týká subjektů.
9. Z provedených rozhovorů také vyplývá, že všechny typy dotazovaných obcí uvedly stejný zápor, a to zvýšení nákladů spojených s ochranou osobních údajů. Obec prvního typu však ještě dodala jiné zápory.

10. Ze zjištěných informací vyplynulo, že dotazovaná obec prvního typu anonymizuje osobní údaje. Anonymizaci neprovádí v žádném systému, protože tato obec, jak bylo výše uvedeno patří do jedničkového typu a pořízení takového nástroje je nákladné, v poměru anonymizovaných dokumentů na malé obci. Naproti tomu obec třetího typu tyto nástroje na anonymizaci využívá, konkrétně tedy využívá nástroj, který je součástí komplexního informačního systému PROXIO. Obec druhého typu a poslední z dotazovaných neprovádí anonymizaci osobních údajů.

11. Z provedených rozhovorů vyplývá, že konzultace, kterou obec provádí s pověřencem pro ochranu osobních údajů, je velmi důležitá. Dvě z dotazovaných obcí (jedničková a trojková) neobdržely žádnou stížnost na zveřejňování dokumentů a důvodem je tedy včasná konzultace s pověřencem pro ochranu osobních údajů. Třetí z dotazovaných obcí obec II. typu obdržela výše uvedeno stížnost na zveřejňování dokumentů.

12. Ze získaných dat vyplývá, že všechny typy dotazovaných obcí zpracovávají osobní údaje jejich občanů. Obec prvního a druhého typu zpracovává tyto osobní údaje při placení místních poplatků. Pro získání dat o obyvatelích obce využívají registr obyvatel z důvodu, že nemají tak velký počet obyvatel jako obec třetího typu. Tato obec už musí zpracovávat osobní údaje prostřednictvím programu PROXIO.

Závěr

Bakalářská práce popisuje dopady nařízení Evropské unie nazvaného Obecné nařízení o ochraně osobních údajů na obce v ORP Příbram. Nařízení, v anglickém jazyce nazývané General Data Protection Regulation, je i v době vzniku této práce velmi aktuálním tématem pro všechny typy obcí.

Přínos Obecného nařízení jsem spatřila ve sjednocení poměrně roztržštěné právní úpravy jednotlivých evropských zemí a posílení ochrany osobních údajů, přičemž přidanou hodnotou tohoto stavu je nejen zabezpečení osobních údajů, ale i ostatních agend, které se nalézají společně s nosiči osobních údajů v chráněných objektech obecních úřadů.

Cílem bakalářské práce bylo provedení analýzy ochrany osobních údajů v praxi obcí v ORP Příbram a provedení řízených rozhovorů se zástupci obcí I., II. a III. typu za účelem zjištění problémů, se kterými se obce potýkaly pro zavádění nařízení GDPR. S ohledem na současnou epidemiologickou situaci rozhovor se zástupcem města Příbram probíhal prostřednictvím emailové komunikace. Zbylé dva rozhovory byly provedeny osobně.

Z provedených rozhovorů vyplynulo, že dotazované obce nezaznamenaly žádné zásadní problémy při implementaci GDPR ani se zneužitím osobních údajů, a to z důvodu, že všechny nejasnosti ihned konzultují s jejich pověřencem pro ochranu osobních údajů. Dovolují si říct, že pro dotazované obce je pověřenec pro ochranu osobních údajů nedocenitelný. Lze tak i kladně zhodnotit zodpovědný přístup dotazovaných obcí, neboť žádná z nich očividně nezanedbala přípravy na nabytí účinnosti tohoto nařízení.

Závěrem konstatuji, že výsledky z výzkumu jasně ukazují, že obce se problematice ochrany osobních údajů s nabytím účinnosti nařízení GDPR svědomitě věnovaly a stále věnují.

V teoretické části práce je především naplněn hlavní cíl v popisné rovině pomocí dostupné literatury. V této části jsou rozebrány jednotlivé agendy obcí jako například kroniky, matrika, evidence obyvatel, blahopřání k jubileu a vítání občánků, používání rodných čísel, zveřejňování dokumentů či audiovizuálních záznamů z jednání obce,

v kterých dochází ke zpracování osobních údajů. Jsou zde také vysvětleny postupy správného zpracování osobních údajů. Další kapitoly v teoretické části jsou naplněny charakteristikou samotného Obecného nařízení o ochraně osobních údajů.

Dodržování pravidel GDPR je sice náročnější ale jejich přijetí má pro bezpečnost společnosti nedocenitelný význam.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BAUDYŠ, P. Katastr nemovitostí. 2. vydání. Praha. CH Beck. 2010. s. 291. ISBN 978-80-7400-304-2
2. DISMAN, M. Jak se vyrábí sociologická znalost příručka pro uživatele. Praha. Karolinum. 2000. s. 374. ISBN 978-80-246-0139-7
3. JAROŠOVÁ, D. Metodologie výzkumu. Ostrava. Vysoká škola báňská – Technická univerzita. 2007. 69. s. ISBN 978-80-248-1286-1
4. KOHÚTOVÁ, Z. KYSELÁK, P. GDPR pro účetní a mzdové účetní. Praha. Svaz účetních České republiky. 2018. s.64. ISBN 978-80-87367-86-5
5. KUČEROVÁ, A. Ochrana osobních údajů v otázkách a odpovědích. NONNEMANN, F. Praha: BOVA POLYGON, 2010. s.150. ISBN 978-80-7273-163-3
6. KUČEROVÁ, A. Ochrana osobních údajů v praktických příkladech. NONNEMANN, F. Praha. BOVA POLYGON. 2013. s.167. ISBN 978-80-7273-173-2
7. KUČEROVÁ, A. Zákon o ochraně osobních údajů komentář. Praha. C.H. Beck. 2003. s.388. ISBN 80-7179-762-6
8. LÁNIKOVÁ, B. GDPR v praxi. Druhé vydanie. Bratislava. Advokátska kancelária Lanikova Group, s.r.o. 2019. s. 224. ISBN: 978-80-973028-1-8
9. MATES, P. Ochrana soukromí ve správním právu. Praha. Linde. 2004. s.307. ISBN 80-7201-458-7
10. NONNEMANN, F. Příručka pověřence pro ochranu osobních údajů. Praha. Klika, 2018. s. 141. ISBN 978-80-88298-10-6
11. NULÍČEK, M. GDPR – obecné nařízení o ochraně osobních údajů. 2.vydání. DONÁT, J. NONNEMANN, F. LICHNOVSKÝ, B. Praha. Wolters Kluwer. 2018. s.559. ISBN 978-80-7598-068-7
12. SEDLÁČEK P. Obecné nařízení o ochraně osobních údajů v kontextu informačních systémů územní samosprávy. [online]. Brno. 2018. [2021-02-12]. dostupná z:< https://is.muni.cz/th/aje8s/Sedlacek_BP_FINAL.pdf> Bakalářská práce. MASARYKOVA UNIVERZITA FAKULTA INFORMATIKY. vedoucí bakalářské práce: Mgr. MgA. Jakub Míšek

13. SEDLÁČEK, P. SVOBODA, M. General Data Protection Regulation in the context of municipalities. In Josef Nešleha, Filip Hampl, Miroslav Svoboda. Proceedings of the 15th International Scientific Conference European Financial Systems 2018. 2018. Brno Masaryk University, 2018. s. 608-612. ISBN 978-80-210-8980-8
14. Správa osobních údajů v praxi obcí a měst. 1. vyd. Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2020. s.35. ISBN 978-88375-06-7.

Elektronické zdroje

1. EURONET MEDIA S.R.O. Reality Příbram. realitycechy.cz. [online]. 2021. [cit. 2021-02-24]. Dostupné z: <<https://nemovitosti-pribram.realitymorava.cz/>>
2. GALILEO CORPORATION S.R.O.. OBEC VRANČICE. vrance.cz. [online]. 2021. [cit. 2021-02-24]. Dostupné z: <<https://www.vrance.cz/>>
3. GALILEO CORPORATION S.R.O.. Oficiální stránky obce Milín. milin.cz. [online]. 2021. [cit. 2021-02-24]. Dostupné z: <<https://www.milin.cz/>>
4. LECHNER, T, Ph.D. Hlavní dopady GDPR na obce. solon.cz. [online]. [cit.2021-03-15]. Dostupné z:< <http://www.solon.cz/file/gdpr.pdf>>
5. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. Co je GDPR. Mvcr.cz [online]. 2020. [cit.2020-10-18]. Dostupné také z:<<https://www.mvcr.cz/gdpr/clanek/co-je-gdpr.aspx>>
6. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. GDPR. czechpoint.cz. [online]. © 2021. [cit.2021-01-25]. Dostupné z: <<https://www.czechpoint.cz/public/gdpr/>>
7. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. GDPR. czechpoint.cz. [online]. © 2021. [cit.2021-01-30]. Dostupné z: <<https://www.czechpoint.cz/public/czech-point-jiz-5000-kontaktnich-mist-na-obecnich-uradech/>>
8. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. GDPR. czechpoint.cz. [online]. © 2021. [cit.2021-01-30]. Dostupné z: <<https://www.czechpoint.cz/public/statistiky-a-informace/statistiky-czp/>>
9. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. Metodické doporučení obcí. gdpr.cz. [online]. 2017. [cit.2020-10-18]. Dostupné z: <<https://www.gdpr.cz/wp-content/uploads/2017/09/Methodick%C3%A9-doporu%C4%8Den%C3%AD-k-%C4%8Dinnosti-obc%C3%AD.pdf>>
10. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. Pověřenec pro ochranu osobních údajů. Mvcr.cz. [online]. © 2020. [cit.2020-10-18]. Dostupné z: <<https://www.mvcr.cz/gdpr/clanek/poverenec-pro-ochranu-osobnich-udaju.aspx>>

11. MINISTERSTVO VNITRA. Katastr nemovitostí a ochrana osobních údajů. cuzk.cz. [online]. © 2021. [cit.2021-01-25]. Dostupné z: <<https://www.cuzk.cz/Je-dobre-vedet/Ochrana-osobnich-udaju/Katastr-nemovitosti-a-ochrana-osobnich-udaju.aspx>>
12. ŠKORNIČKOVÁ, E. Co považuje GDPR za osobní údaje. Gdpr.cz. [online]. [cit.2021-01-29]. Dostupné z:< <https://www.gdpr.cz/gdpr/osobni-udaje/>>
13. ŠKORNIČKOVÁ, E. DPO čili Pověřenec pro ochranu osobních údajů. Gdpr.cz. [online]. [cit.2020-10-18]. Dostupné z: <<https://www.gdpr.cz/gdpr/dpo/>>
14. ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ. Doručování veřejnou vyhláškou na úřední desce. uoou.cz. [online]. © 2013. [cit.2021-01-26]. Dostupné z: <<https://www.uoou.cz/dorucovani-verejnou-vyhlaslou-na-uredni-desce/d-45791>>
15. ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ. K povinnému testování zaměstnanců ve firmách. uoou.cz. [online]. © 2021. [cit.2021-03-24]. Dostupné z: < <https://www.uoou.cz/k-povinnemu-testovani-zamestnancu-ve-firmach/d-48379> >
16. ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ. O nás. uoou.cz. [online]. © 2013. [cit.2021-01-20]. Dostupné z: <<https://www.uoou.cz/o-nas/ds-1059/p1=1059>>
17. ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ. historie. uoou.cz. [online]. © 2013. [cit.2021-01-30]. Dostupné z: < <https://www.uoou.cz/historie-uradu-pro-ochranu-osobnich-udaju/ds-1061/archiv=0>>

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. Zákon č. 101 ze dne 4 dubna 2000. Zákon o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů In Sbírka zákonů České republiky.
2. EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE. NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ZE DNE 27. DUBNA 2016. o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES. [online]. 4.5.2016. [cit.2021-01-30]. Dostupné z: <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=celex%3A32016R0679>>

Seznam zkratk

Czech POINT – Český podací ověřovací informační národní terminál

DLP systém – data loss prevention

DSO – Dobrovolný svazek obcí

GDPR – General Data Protection Regulation

ISOH – Informační Systém Odpadového Hospodářství

MVČR – Ministerstvo vnitra České republiky

ORP – Obec s rozšířenou působností

SKD – seznam kvalifikovaných dodavatelů

ÚSIS – úřad pro státní informační systém

ÚVIS – úřad pro veřejné informační systémy

VFK – výměnný formát katastru

VPN – virtuální privátní síť

ZOOÚ – Zákon o ochraně osobních údajů

Seznam tabulek a grafů

Graf číslo 1 - kontaktní místa Czech POINTU